

Bruksela, 11 listopada 2025 r.
(OR. en)

14442/25
ADD 1

ECOFIN 1408
UEM 512
FIN 1245
ECB
EIB

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do DECYZJI WYKONAWCZEJ RADY zmieniającej decyzję wykonawczą z dnia 29 października 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Estonii

---

ZAŁĄCZNIK

SEKCJA 1: REFORMY I INWESTYCJE W RAMACH PLANU ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI

1. Opis reform i inwestycji

A. KOMPONENT 1: TRANSFORMACJA CYFROWA PRZEDSIĘBIORSTW

Celem tego komponentu estońskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest wspieranie transformacji cyfrowej estońskich przedsiębiorstw i ich konkurencyjności, w szczególności na rynkach eksportowych. Zapewnia wsparcie finansowe przedsiębiorstwom ze wszystkich sektorów, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP i mikroprzedsiębiorstw, na różnych etapach ich transformacji cyfrowej, a także szczególny wkład w przyjmowanie i wdrażanie rozwiązań cyfrowych w sektorach budownictwa i transportu drogowego towarów. Ponadto komponent ten powinien dotyczyć kluczowej kwestii umiejętności cyfrowych poprzez podnoszenie świadomości kadry kierowniczej MŚP oraz wspieranie podnoszenia i zmiany kwalifikacji specjalistów w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT).

Działania mające na celu wspieranie identyfikacji możliwości wywozu i promowanie estońskich przedsiębiorstw za granicą są prowadzone w synergii z działalnością Enterprise Estonia.

Komponent ten wspiera realizację zaleceń dla poszczególnych krajów w sprawie inwestycji w transformację cyfrową (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2020 r.) oraz w sprawie niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 2 z 2019 r.).

Oczekuje się, że żaden środek w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01).

A.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

1.1. Inwestycje: Transformacja cyfrowa w przedsiębiorstwach

Celem środka jest wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP i mikroprzedsiębiorstw.

Środek ten polega na zapewnieniu wsparcia finansowego dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw z siedzibą w Estonii na rzecz ich transformacji cyfrowej.

1.2. Inwestycje: Rozwój elektronicznej procedury wydawania pozwolenia na budowę

Celem środka jest przyczynienie się do przyspieszenia transformacji cyfrowej sektora budowlanego.

Środek ten polega na publikacji online opisującej system klasyfikacji danych budowlanych oraz internetową bazę danych zawierającą średnie współczynniki emisji materiałów; oraz wsparcie projektów związanych z wykorzystaniem cyfrowych narzędzi budowlanych przez podmioty prywatne i publiczne.

1.3. Inwestycje: Rozwój usług w zakresie cyfrowych listów przewozowych

Celem środka jest wspieranie cyfryzacji wymiany informacji w transporcie drogowym towarów.

Środek ten polega na wspieraniu dostawców usług w tworzeniu platform eFTI oraz przedsiębiorstw, które mają być podłączone do platform FTI.

1.4. Reforma: Reforma umiejętności na rzecz transformacji cyfrowej przedsiębiorstw

Celem reformy jest zwiększenie zdolności cyfrowych przedsiębiorstw oraz zapewnienie dostępności specjalistów w dziedzinie ICT.

Środek ten polega na wspieraniu przedsiębiorstw w zakresie umiejętności w zakresie ICT.

1.5. Reforma: Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych

Celem środka jest zwiększenie zdolności eksportowych i konkurencyjności estońskich przedsiębiorstw, w tym w szczególności przedsiębiorstw z sektora ICT.

Środek polega na opracowaniu strategii eksportowych skierowanych do konkretnych krajów lub regionów; otwarcie centrów biznesowych zlokalizowanych na kluczowych rynkach eksportowych oraz organizacja misji z globalnymi grupami oddziaływania.

A.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
1	1.1 Transformacja cyfrowa w przedsiębiorstwach	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków wraz z kryteriami i warunkami udzielenia zamówienia	Publikacja ogłoszenia o zaproszeniu do składania wniosków				KW 2	2022	Ministerstwo Gospodarki i Komunikacji publikuje zaproszenie do składania wniosków w celu wsparcia transformacji cyfrowej przedsiębiorstw wraz z kryteriami przyznawania dotacji. Kryteria oceny i warunki przyznawania wsparcia określa się na podstawie analizy potrzeb estońskich przedsiębiorstw i spodziewanego wpływu środka. Kryteria kwalifikowalności zapewniają również zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczenia oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
2	1.1 Transformacja cyfrowa w przedsiębiorstwach	Cel	Przyznawanie dotacji		Liczba przedsiębiorstw, którym przyznano dotację	0	110	KW 4	2023	Liczba przedsiębiorstw, którym Ministerstwo Gospodarki i Komunikacji przyznaje dotacje na wsparcie ich transformacji cyfrowej zgodnie z zaproszeniem do składania wniosków.
3	1.1 Transformacja cyfrowa w przedsiębiorstwach	Cel	Przyznawanie dotacji		Liczba projektów	110	230	KW 4	2025	Liczba decyzji o przyznaniu dotacji podjętych przez EIS, Estońską Agencję ds. Biznesu i Innowacji, w następstwie zaproszenia do składania wniosków w ramach kamienia milowego 1.

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
4	1.2 Rozwój e-budowy	Kamień milowy	Wprowadzenie systemu klasyfikacji danych budowlanych	Publikacja wytycznych i internetowa baza danych				KW 4	2024	Opublikowane wytyczne opisują system klasyfikacji danych budowlanych. Baza danych zawierająca średnie współczynniki emisji materiałów musi być dostępna w internecie. Pozwolenia na budowę i specyfikacje projektowe oraz rejestr budynków (logbook) są dostępne na platformie e-budowlanej.
6	1.2 Rozwój e-budowy	Cel	Projekty dotyczące cyfrowych narzędzi budowlanych		Liczba potwierdzeń od organów przyjmujących sprawozdania końcowe	0	102	KW 4	2025	Co najmniej 102 potwierdzenia przez organy zatwierdzające końcowe sprawozdanie z realizacji projektu w odniesieniu do projektów dotyczących cyfrowych narzędzi budowlanych podmiotów prywatnych i publicznych, wybranych w drodze otwartego zaproszenia do składania wniosków
7	1.3 Rozwój cyfrowych listów przewozowych	Cel	rozwój platform eFTI (elektroniczna informacja o transporcie towarowym)		Liczba rozpoczętych projektów	0	5	KW 2	2023	Liczba projektów tworzących platformę eFTI, które otrzymały pozytywną decyzję o przyznaniu dotacji.
9	1.3 Rozwój cyfrowych listów przewozowych	Cel	Potwierdzenia od organów przyjmujących sprawozdania końcowe		Liczba potwierdzeń od organów przyjmujących sprawozdania końcowe	0	205	KW 1	2026	Co najmniej 205 potwierdzeń ze strony instytucji przyjmujących końcowe sprawozdania z realizacji projektu w odniesieniu do projektów dotyczących cyfrowych listów przewozowych.

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
11	1.4 Reforma umiejętności na potrzeby transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Kamień milowy	Wejście w życie prawa wtórnego określającego warunki wsparcia rozwoju umiejętności cyfrowych	Wejście w życie prawa wtórnego				KW 2	2022	Wchodzi w życie prawo wtórne niezbędne do stosowania i przyznawania wsparcia. Warunki wsparcia określa się w drodze dekretu ministerialnego, który jest koordynowany z Ministerstwem Finansów i Państwowym Centrum Usług Wspólnych. Rozporządzenie ministerialne składa się z następujących elementów: - cel środka, - opis wspieranych działań, - beneficjenci i grupy docelowe, - warunki wykonania, - koszty kwalifikowalne i zastosowane uproszczenia, - warunki płatności, warunki sprawozdawczości i monitorowania.
12	1.4 Reforma umiejętności na potrzeby transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Cel	Uczestnictwo w szkoleniach		Liczba uczestników	0	500	KW 4	2023	Liczba osób uczestniczących w działaniach szkoleniowych wspieranych w ramach tego działania, obejmujących podnoszenie świadomości kadry kierowniczej MŚP oraz podnoszenie i zmianę kwalifikacji specjalistów w dziedzinie ICT. Co najmniej 35 % uczestników uczestniczących w tych działaniach szkoleniowych stanowią kobiety.
13	1.4 Reforma umiejętności na potrzeby transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Cel	Udział w działaniach szkoleniowych		świadectwa odbycia szkolenia	0	2 000	KW 2	2026	Liczba świadectw ukończenia studiów lub świadectw uczestnictwa wydanych w odniesieniu do działań szkoleniowych wspieranych w ramach tego działania.

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
14	1.4 Reforma umiejętności na potrzeby transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Cel	Liczba zarejestrowanych programów szkoleń i standardów kwalifikacji dla specjalistów w dziedzinie ICT		Liczba zarejestrowanych programów nauczania i zarejestrowanych standardów kwalifikacji	0	10	KW 4	2024	W estońskim systemie informacji o szkoleniu dorosłych (Juhan) rejestruje się pięć programów szkoleń. W krajowym rejestrze norm kwalifikacji rejestruje się pięć nowych lub zaktualizowanych standardów kwalifikacji specjalistów w dziedzinie ICT.
16	1.5 Wspieranie konkurencyjności i przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Przygotowanie opracowywania strategii	Zakończenie prac przygotowawczych				KW 2	2022	Należy zakończyć prace przygotowawcze niezbędne do opracowania strategii eksportowych. Zadania te obejmują: - analizę tego, które rynki zewnętrzne są istotne dla opracowania strategii, - analizę interesów przedsiębiorstw, zestawienie potrzeb przedsiębiorstw eksportujących w celu zwiększenia ich konkurencyjności na rynkach eksportowych, ranking potrzeb.
17	1.5 Wspieranie konkurencyjności i przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Zamówienia na badania	Podpisywanie umów				KW 2	2024	Przetargi na opracowanie strategii i pakietów produktów w celu uzyskania szczegółowych informacji rynkowych na rynkach zagranicznych przeprowadza Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Odpowiednie umowy są podpisywane.

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
18	1.5 Wspieranie konkurencyjności i przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Cel	Opublikowane strategie i przeprowadzone misje		Liczba opublikowanych strategii i przeprowadzonych misji	0	27	KW 2	2026	Publikuje się co najmniej 13 krajowych lub regionalnych strategii eksportowych. oraz co najmniej 14 przeprowadzonych misji
19	1.5 Wspieranie konkurencyjności i przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Analiza przygotowawcza w celu określenia zawartości i lokalizacji centrów biznesowych	Przeprowadzenie analizy przygotowawczej				KW 2	2022	Ministerstwo Spraw Zagranicznych przygotowuje analizę przygotowawczą umożliwiającą określenie zawartości i lokalizacji centrów biznesowych. Analiza wskazuje, gdzie należy utworzyć centra biznesowe w celu zwiększenia popytu na produkty i usługi wyprodukowane w Estonii na rynkach eksportowych.
20	1.5 Wspieranie konkurencyjności i przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Cel	Liczba otwartych centrów biznesowych		Liczba centrów biznesowych	0	7	KW 2	2026	Liczba centrów biznesowych otwartych w innych krajach, aby wspierać przedsiębiorstwa w wejściu na ważne rynki eksportowe i na tych rynkach.
21	1.5 Wspieranie konkurencyjności i przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Utworzenie grup oddziaływania i wybór miejsc docelowych dla globalnych misji cyfrowych	Decyzje w sprawie składu grup oddziaływania i kierunków globalnych misji cyfrowych				KW 2	2022	Na podstawie analizy Ministerstwo Spraw Zagranicznych wybiera globalne miejsca docelowe misji cyfrowych i grupy oddziaływania w celu zwiększenia wartości dodanej eksportu usług cyfrowych z Estonii, zwiększenia zdolności eksportowych estońskich przedsiębiorstw, w tym w szczególności przedsiębiorstw ICT, oraz przyciągnięcia dodatkowych inwestycji zagranicznych na rzecz innowacji.

B. KOMPONENT 2: PRZYSPIESZENIE TRANSFORMACJI EKOLOGICZNEJ W PRZEDSIĘBIORSTWACH

B.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Celem komponentu estońskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest przyspieszenie transformacji ekologicznej w sektorze przedsiębiorstw w Estonii oraz wykorzystanie możliwości biznesowych, jakie stwarza. Komponent ten składa się z dwóch reform i sześciu inwestycji i ma na celu wspieranie rozwoju zielonych technologii, zwiększenie zdolności w zakresie ekologicznych badań i rozwoju oraz innowacji oraz zasobooszczędności, wprowadzenie nowych modeli biznesowych oraz poprawę umiejętności i wiedzy fachowej w dziedzinach związanych z transformacją ekologiczną. Środki w ramach tego komponentu mają na celu kompleksowe podejście do transformacji ekologicznej w celu wyeliminowania kluczowych niedoskonałości rynku i ułatwienia przełomu technologicznego i behawioralnego w celu zwiększenia konkurencyjności sektora przedsiębiorstw. Środki te wspierają również dalszy rozwój rynku kapitałowego i otoczenia biznesowego.

Komponent ten wspiera realizację zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczących wspierania zdolności innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw oraz skoncentrowania inwestycji na zielonej transformacji, zapewnieniu wystarczającego dostępu do finansowania (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2020 r.), na niedoborach wykwalifikowanej siły roboczej (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 2 z 2019 r.) oraz na zmniejszeniu zależności od paliw kopalnych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 4 z 2022 r.).

Oczekuje się, że żaden środek w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C58/01).

2.1. Reforma: Transformacja ekologiczna przedsiębiorstw

Celem reformy jest poprawa zielonej transformacji w sektorze przedsiębiorstw, która zgodnie z oczekiwaniami przyniesie korzyści gospodarcze, środowiskowe i społeczne poprzez uczynienie istniejących przedsiębiorstw bardziej wydajnymi i przyjaznymi dla środowiska (oszczędność zasobów, nowe certyfikaty transformacji ekologicznej i pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktów) oraz poprzez wspieranie powstawania nowych przedsiębiorstw w dziedzinie zielonych technologii (rozwój i wdrażanie zielonych technologii, nowe możliwości w zakresie waloryzacji zasobów biologicznych).

Reforma polega na utworzeniu szeroko zakrojonej grupy zadaniowej ds. zielonej transformacji w celu wspierania współpracy między zainteresowanymi stronami w dziedzinie zielonej technologii oraz na przyjęciu przepisów niezbędnych do wdrożenia pięciu uzupełniających się inwestycji: 1. Umiejętności ekologiczne wspierające transformację ekologiczną przedsiębiorstw; 2. Programy rozwoju technologii ekologicznych; 3. Modernizacja modeli biznesowych w przedsiębiorstwach produkcyjnych; 4. Zasobooszczędne technologie ekologiczne; oraz 5. Zielony Fundusz.

Reforma jest powiązana z komponentem 1, ponieważ cyfryzacja i automatyzacja przyczyniają się do rozwoju zielonych technologii i transformacji ekologicznej w sektorze przedsiębiorstw.

Wdrożenie reformy zostanie zakończone do dnia 31 grudnia 2022 r.

2.2. Inwestycje: Umiejętności ekologiczne wspierające transformację ekologiczną przedsiębiorstw

Celem inwestycji jest zapewnienie dostępności wykwalifikowanych dorosłych na potrzeby zielonej transformacji w przedsiębiorstwach.

Inwestycja polega na wprowadzeniu programów podnoszenia i zmiany kwalifikacji ekologicznych dla dorosłych.

2.3. Inwestycje: Programy rozwoju zielonych technologii

Celem inwestycji jest przyczynienie się do zielonej transformacji przedsiębiorstw.

Inwestycja polega na wspieraniu przedsiębiorstw typu start-up i klastrów rozwojowych ze szczególnym uwzględnieniem zintegrowanych rozwiązań w zakresie zielonych technologii za pośrednictwem różnych usług.

2.4. Inwestycje: Modernizacja modeli biznesowych w przedsiębiorstwach produkcyjnych

Celem inwestycji jest wspieranie zmiany modeli biznesowych w produkcji, aby ułatwić zgodność estońskich produktów z celami środowiskowymi i klimatycznymi.

Środek polega na wsparciu projektów modernizujących modele biznesowe przedsiębiorstw produkcyjnych związane z celami klimatycznymi i środowiskowymi.

2.5. Inwestycje: Zasobooszczędne technologie ekologiczne

Celem inwestycji jest wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami przez przedsiębiorstwa, w tym efektywności energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem waloryzacji niedostatecznie wykorzystywanych zasobów biologicznych.

Środek polega na wspieraniu projektów na rzecz zasobooszczędnych technologii ekologicznych; oraz do waloryzacji zasobów biologicznych.

2.6. Inwestycje: Zielony Fundusz

Celem inwestycji jest zapewnienie kapitału na rozwój nowych zielonych technologii w strategicznych obszarach, takich jak energetyka, rolnictwo, przemysł spożywczy, transport i logistyka, przemysł materiałowy i chemiczny. Zielony Fundusz zapewnia finansowanie przedsiębiorstwom i sektorom, których produkty, usługi lub procesy charakteryzują się technologiami ekologicznymi prowadzącymi intensywne badania naukowe i których działalność przyczynia się do rozwiązywania problemów środowiskowych, opracowywania nowych produktów, usług lub technologii zmniejszających lub wychwytyjących emisje gazów cieplarnianych lub opartych na wymogach dotyczących ekoprojektu.

Środek ten ma zostać wdrożony jako instrument finansowy. Zielony Fundusz składa się z inwestycji publicznej w instrument – fundusz na rzecz inteligentnych paczek – w celu zachęcenia do inwestycji prywatnych i poprawy dostępu do finansowania w Republice Estońskiej. Na podstawie inwestycji w ramach RRF instrument ma początkowo zapewnić finansowanie w wysokości co najmniej 90 mln EUR.

Instrumentem zarządza AS SmartCap jako partner wykonawczy. Instrument obejmuje następujące linie produktów:

- bezpośrednie inwestycje kapitałowe na wczesnym etapie ekspansji (w tym na etapie późnego wzrostu i dojrzałości oraz na etapie infrastruktury) innowacyjne lub intensywnie wykorzystujące badania naukowe przedsiębiorstwa ekologiczne poprzez nabywanie instrumentów kapitałowych, w szczególności nowych akcji zwykłych lub uprzywilejowanych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej lub innych równoważnych praw, które reprezentują pakiet akcji wyemitowany przez przedsiębiorstwo docelowe;
- inwestycje w fundusze inwestycyjne, które dokonują inwestycji kapitałowych, które koncentrują się na: inwestycje w fazie początkowej lub fazy załączkowej w celu zapewnienia aktywizacji rynku i generowania przepływów transakcyjnych w oparciu o nowe technologie za pomocą akceleratorów przedsiębiorczości i intensywnych programów na rzecz rozwoju

przedsiębiorstw innowacyjnych lub przedsiębiorstw intensywnie prowadzących badania naukowe; inwestycje na wczesnym etapie mające na celu finansowanie wprowadzania na rynek nowych technologii; lub wczesny etap wzrostu lub ekspansji (w tym późny etap wzrostu i dojrzałości oraz infrastruktura) w celu sfinansowania szybkiego wzrostu i ekspansji przedsiębiorstw na rynku, w tym ekspansji międzynarodowej i eksportu produktów, usług lub technologii.

W celu realizacji inwestycji w instrument estońskie Ministerstwo Spraw Gospodarczych i Komunikacji oraz AS SmartCap podpisują umowę wykonawczą, która zawiera następujące treści:

1. **Opis procesu decyzyjnego dotyczącego Instrumentu:** Ostateczną decyzję inwestycyjną instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający i zatwierdza większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. **Kluczowe wymogi powiązanej polityki inwestycyjnej określa się:**
  - a. Opis produktów finansowych i kwalifikujących się beneficjentów końcowych.
  - b. Wymóg, aby wszystkie wspierane inwestycje były opłacalne ekonomicznie.
  - c. Wymóg zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C58/01). Umowa prawna podpisana między Estonią a SmartCap oraz późniejsza polityka inwestycyjna Zielonego Funduszu:
    - i. wymagać stosowania wytycznych technicznych Komisji dotyczących kontroli zrównoważonego charakteru projektów w odniesieniu do Funduszu InvestEU; oraz
    - ii. zobowiązanie przedsiębiorstw, które w poprzednim roku obrotowym uzyskały ponad 50 % swoich przychodów z następujących rodzajów działalności lub aktywów, do przyjęcia i opublikowania planów zielonej transformacji: (i) działalności i aktywów związanych z paliwami kopalnymi, w tym wykorzystania niższego szczebla¹; (II) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych, które nie są niższe niż odpowiednie poziomy odniesienia²; (III) działalność i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami³ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów⁴; oraz (iv) działalności i aktywów, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może wyrządzić szkodę środowisku naturalnemu; oraz
    - iii. wymagać weryfikacji zgodności prawnej beneficjenta z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska przez SmartCap w odniesieniu do wszystkich transakcji, w tym transakcji zwolnionych z kontroli zrównoważonego charakteru.

3. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:

-
- 1 Wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, a także powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej wykorzystującej gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie czyni poważnych szkód” (2021/C58/01).
  - 2 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Wartości odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.
  - 3 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w zakładach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu, ani do istniejących obiektów, w których działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do magazynowania lub wykorzystania lub odzyskiwanie materiałów ze spalania popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie skutkują zwiększeniem zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani wydłużeniem okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.
  - 4 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

1. Opis systemu monitorowania SmartCap na potrzeby sprawozdawczości na temat uruchomionych inwestycji.
2. Opis procedur SmartCap, które zapewnią zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów oraz ich wykrywanie i korygowanie.
3. Obowiązek weryfikacji kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami określonymi w umowie wykonawczej przed zobowiązaniem się do finansowania danej operacji.
4. Obowiązek przeprowadzania opartych na analizie ryzyka audytów ex post zgodnie z planem audytu AS SmartCap. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”, z zasadami pomocy państwa i z wymogami celu klimatycznego. W ramach audytów sprawdza się również legalność transakcji oraz przestrzeganie warunków mających zastosowanie umów wykonawczych i umów o finansowaniu.

4. Wymogi dotyczące wyboru pośredników finansowych: Ponieważ SmartCap wybiera pośredników finansowych w sposób otwarty, przejrzysty i niedyskryminacyjny. Kontrole dotyczące braku konfliktu interesów w odniesieniu do pośredników finansowych przeprowadza się i przeprowadza ex ante w odniesieniu do wszystkich zaangażowanych podmiotów finansowych.

5. Wymóg podpisania umów o finansowaniu: Ponieważ SmartCap podpisuje umowy o finansowaniu z pośrednikami finansowymi zgodnie z kluczowymi wymogami, które należy przedstawić jako załącznik do umowy wykonawczej. Kluczowe wymogi umowy o finansowaniu obejmują wszystkie wymogi, na podstawie których działa Instrument, w tym:

1. Obowiązek pośrednika finansowego do podejmowania decyzji zgodnie *mutatis mutandis* z wymogami dotyczącymi podejmowania decyzji i polityki inwestycyjnej określonymi wyżej, w tym dotyczącymi przestrzegania zasady „nie czyn poważnych szkód”.
2. Opis ram monitorowania oraz audytu i kontroli, które pośrednik finansowy wprowadza, które odpowiednio podlegają wszystkim wymogom w zakresie monitorowania, audytu i kontroli określonym powyżej.

2.7. Inwestycje: Tworzenie możliwości wykorzystania technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii

Celem inwestycji jest wsparcie pierwszego etapu uruchomienia i pilotażu łańcuchów wartości zintegrowanych z wodorem, począwszy od rozwiązań w zakresie produkcji i dostaw energii po zużycie końcowe w różnych obszarach zastosowań.

Środek ten polega na wsparciu projektów w zakresie technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii.

2.8. Inwestycje: Wsparcie inwestycji w bezpieczeństwo dostaw

Celem inwestycji jest wspieranie przejścia przedsiębiorstw z kopalnych źródeł energii na alternatywne źródła dostaw energii.

Środek polega na wsparciu projektów inwestycyjnych na rzecz przejścia przedsiębiorstw z kopalnych źródeł energii na alternatywne dostawy energii.

B.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
23	2.1 Transformacja ekologiczna przedsiębiorstw	Kamień milowy	Utworzenie grupy zadaniowej ds. transformacji ekologicznej w celu wdrożenia i monitorowania transformacji ekologicznej	Utworzenie grupy zadaniowej i grup roboczych				KW 4	2021	Ministerstwo Środowiska zreformuje istniejącą grupę roboczą ds. zielonych technologii (utworzoną w 2020 r.) w grupę zadaniową ds. transformacji ekologicznej w ramach RRP w celu koordynowania działań na rzecz zielonej transformacji przedsiębiorstw oraz poprawy współpracy i wymiany informacji między sektorem publicznym, zainteresowanymi stronami i grupami interesów. Ustanawia się niezbędne grupy robocze ds. szczególnych środków.
24	2.1 Transformacja ekologiczna przedsiębiorstw	Kamień milowy	Przyjęcie planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym przez grupę zadaniową ds. transformacji ekologicznej	Przyjęto plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym				KW 4	2022	Grupa zadaniowa ds. zielonej transformacji dokonuje przeglądu istniejących działań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym i różnych planów działania w ramach jednego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, który będzie przewodził przejściu Estonii na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
25	2.2 Umiejętności ekologiczne wspierające transformację ekologiczną przedsiębiorstw	Kamień milowy	Wejście w życie prawa wtórnego określającego warunki wsparcia rozwoju umiejętności ekologicznych	Wejście w życie prawa wtórnego				KW 2	2022	Wchodzi w życie prawo wtórne niezbędne do stosowania i przyznawania wsparcia. Zawiera ona przepisy zapewniające, aby wszelkie działania wspierane w ramach tego środka koncentrowały się na obszarach przyczyniających się do redukcji emisji gazów cieplarnianych lub przystosowania się do zmiany klimatu.
27	2.2 Umiejętności ekologiczne wspierające transformację ekologiczną przedsiębiorstw	Cel	Wydane świadectwa odbycia szkolenia		Liczba certyfikatów	0	2 830	KW 2	2026	Liczba świadectw ukończenia studiów lub świadectw uczestnictwa wydanych w odniesieniu do działań szkoleniowych wspieranych w ramach tego działania.
28	2.3 Program rozwoju zielonych technologii	Kamień milowy	Ustanowienie grupy roboczej do planowania i tworzenia programu rozwoju	Rekrutacja kierownika projektu i powołanie grupy roboczej				KW 4	2021	Zatrudnia się kierownika projektu i tworzy się szeroką grupę zainteresowanych stron w celu koordynowania planowania i realizacji inwestycji. Rolę kierownika projektu określa się w celu gromadzenia informacji od uczestników rynku oraz opracowywania niezbędnych środków wsparcia i zamówień publicznych. Grupa robocza składa się ze stron zaangażowanych w rozwój przedsiębiorczości i zobowiązuje się spotykać się co najmniej trzy razy w roku, aby podsumować rozwój działalności związanej z inwestycjami i przedstawić zalecenia dotyczące dalszych działań. Grupa robocza opracowuje przepisy dotyczące wyboru działań, które mają być wspierane w ramach programu rozwoju, w taki sposób, aby każde działanie bezpośrednio przyczyniało się albo do obniżenia emisji gazów cieplarnianych, albo do wspierania przystosowania się do zmiany klimatu.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
29	2.3 Program rozwoju zielonych technologii	Kamień milowy	Ustanowienie programu rozwoju technologii ekologicznych	Podpisane umowy dotyczące wszystkich klastrów rozwojowych i środki wsparcia opracowane i otwarte				KW 2	2024	<p>Procedury udzielania zamówień publicznych dla co najmniej pięciu klastrów rozwojowych zostaną zakończone, a zamówienia udzielane są stronom zwycięskim.</p> <p>Środki wsparcia opracowuje się, a ich pierwsze rundy otwiera się dla co najmniej 10 przedsiębiorstw typu start-up.</p> <p>Procesy wyboru zapewniają, aby każde wspierane działanie bezpośrednio przyczyniało się albo do obniżenia emisji gazów cieplarnianych, albo do wspierania przystosowania się do zmiany klimatu.</p>
31	2.3 Program rozwoju zielonych technologii	Cel	Liczba klastrów i przedsiębiorstw typu start-up wspieranych w ramach programu rozwoju technologii ekologicznych		Liczba wspieranych klastrów i przedsiębiorstw typu start-up	0	15	KW 2	2026	Liczba klastrów (co najmniej 5) i przedsiębiorstw typu start-up (co najmniej 10), które otrzymały wsparcie finansowe z programu rozwoju.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
32	2.4 Modernizacja modeli biznesowych w przedsiębiorstwach produkcyjnych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego określającego warunki kwalifikowalności dotacji	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego				KW 2	2022	Warunki przyznawania wsparcia określa się w drodze rozporządzenia właściwego ministra. Ustanowione wymogi obejmują kryteria kwalifikowalności w celu zapewnienia zgodności wybranych projektów z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C58/01) za pomocą listy wykluczenia oraz zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska. Kryteria wyboru/kwalifikowalności określają, że wspierane działania lub przedsiębiorstwa przyczyniają się do neutralnej dla klimatu gospodarki, odporności i przystosowania się do zmiany klimatu, w tym celów gospodarki o obiegu zamkniętym, takich jak wewnętrzne wdrażanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, przeniesienie transportu i magazynowania przedsiębiorstw do nowych fundacji.
33	2.4 Modernizacja modeli biznesowych w przedsiębiorstwach produkcyjnych	Cel	Potwierdzenia przez organy akceptujące końcowe sprawozdania z projektu		Liczba potwierdzeń organów przyjmujących końcowe sprawozdania z projektu	0	70	KW 2	2026	Co najmniej 70 potwierdzeń instytucji przyjmujących końcowe sprawozdania z realizacji projektu w następstwie zaproszenia do składania wniosków z kamienia milowego 32.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
34	2.5 Technologie ekologiczne zasobooszczędne	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków o dotacje	Publikacja ogłoszenia o zaproszeniach do składania wniosków o dotacje				KW 2	2022	Zaproszenie do składania wniosków w celu wspierania zasobooszczędnych zielonych technologii i waloryzacji zasobów biologicznych jest publikowane i otwarte na wnioski, w tym kryteria kwalifikowalności w celu zapewnienia zgodności wybranych projektów z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C58/01) za pomocą wykazu wyłączeń oraz zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska. Kryteria wyboru/kwalifikowalności określają, że wspierane działania lub przedsiębiorstwa przyczyniają się do neutralnej dla klimatu gospodarki, odporności i przystosowania się do zmiany klimatu.
35	2.5 Technologie ekologiczne zasobooszczędne	Cel	Liczba projektów, którym przyznano dotacje w następstwie zaproszenia do składania wniosków		Liczba projektów	0	36	KW 4	2023	Przyznawanie dotacji na 36 projektów wybranych w ramach konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków, na zielone technologie dla zakładów przemysłowych i na waloryzację zasobów biologicznych, zgodnie z zakresem wymagań i obowiązków.
36	2.5 Technologie ekologiczne zasobooszczędne	Cel	Potwierdzenia od organów przyjmujących sprawozdania końcowe		Liczba potwierdzeń od organów przyjmujących sprawozdania końcowe	0	36	KW 2	2026	Co najmniej 36 potwierdzeń od organów przyjmujących końcowe sprawozdania z realizacji projektu w następstwie zaproszenia do składania wniosków z kamienia milowego 34.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
37	2.6 Zielony Fundusz	Kamień milowy	Podpisanie umowy między Ministerstwem Gospodarki i Komunikacji a SmartCap	Podpisanie umowy				KW 4	2021	Ministerstwo Gospodarki i Komunikacji oraz SmartCap podpisują umowę dotyczącą zarządzania Zielonym Funduszem, która zawiera: - Cele inwestycyjne dotyczące inwestowania w przedsiębiorstwa i działania przyczyniające się do gospodarki neutralnej dla klimatu oraz do poprawy odporności na zmianę klimatu, w tym środki podnoszące świadomość, Kryteria kwalifikowalności dotyczące zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01) beneficjentów objętych wsparciem poprzez stosowanie kontroli zrównoważonego charakteru projektów, wykazu wyłączeń oraz wymogu zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
38	2.6 Zielony Fundusz	Kamień milowy	Przyjęcie dokumentu dotyczącego polityki inwestycyjnej przez SmartCap	Dokument dotyczący polityki inwestycyjnej przyjęty przez SmartCap				KW 4	2021	SmartCap przyjmuje politykę inwestycyjną na rzecz Zielonego Funduszu, zgodnie z umową podpisaną między Ministerstwem Gospodarki i Komunikacji a SmartCap, w tym cele inwestycyjne i kryteria kwalifikowalności w celu zapewnienia zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01) beneficjentów otrzymujących wsparcie w ramach tego środka poprzez stosowanie kontroli zrównoważonego charakteru projektów, wymóg zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska oraz wymóg przyjęcia i opublikowania planów transformacji ekologicznej przez beneficjentów, którzy uzyskali ponad 50 % swoich przychodów w poprzednim roku budżetowym z działalności lub aktywów ujętych w wykazie wyłączeń.
39a	2.6 Zielony Fundusz	Kamień milowy	Zakończenie inwestycji przez Ministerstwo Gospodarki i Komunikacji	Transfer				KW 3	2025	Estonia przekaże 100 mln EUR na rzecz AS SmartCap na rzecz instrumentu. Przeniesienie jest uzależnione od włączenia wymogów opisu środka do odpowiednich postanowień umownych.
40a	2.6 Zielony Fundusz	Cel	Prawne umowy w sprawie finansowania podpisane z funduszami kapitałowymi/funduszami kapitału podwyższonego ryzyka		Procent (%)		100	KW 2	2026	Ponieważ SmartCap musi zawierać prawne umowy w sprawie finansowania z inwestycjami kapitałowymi/funduszami kapitału podwyższonego ryzyka na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w Instrument (z uwzględnieniem wydatków operacyjnych).

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
41	2.7 Tworzenie możliwości wykorzystania technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego określającego warunki przyznawania wsparcia	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego				KW 4	2022	Opracowanie kryteriów wyboru projektów oraz wejście w życie dekretu ministerialnego w sprawie warunków przyznawania wsparcia na projekty związane ze zintegrowanymi ekologicznymi technologiami wodorowymi. Zakres wymagań i obowiązków dla tego wsparcia obejmuje kryteria kwalifikowalności zapewniające zgodność celów wybranych projektów z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska.
43	2.7 Tworzenie możliwości wykorzystania technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii	Cel	Podpisane umowy o udzielenie dotacji na projekty w zakresie technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii		EUR	0	11 550 000	KW 3	2025	Podpisane umowy o udzielenie dotacji na projekty w zakresie technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii w ramach tego działania na kwotę co najmniej 11 mln EUR

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Jednostka miary	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)		Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
						Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
43a	2.8 Wsparcie inwestycji w bezpieczeństwo dostaw	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków o dotacje	Publikacja ogłoszenia o zaproszeniu do składania wniosków o dotacje				KW 4	2023	Zaproszenie do składania wniosków w celu wsparcia projektów inwestycyjnych dotyczących przejścia przedsiębiorstw z kopalnych źródeł energii na alternatywne źródła energii jest publikowane i otwarte dla wniosków, w tym kryteria kwalifikowalności w celu zapewnienia zgodności wybranych projektów z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01) za pomocą wymogów dotyczących wspieranych alternatywnych źródeł energii i wspieranych działań określonych w opisie środka oraz zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska.
43c	2.8 Wsparcie inwestycji w bezpieczeństwo dostaw	Cel	Potwierdzenia od organów przyjmujących sprawozdania końcowe		Liczba potwierdzeń od organów przyjmujących sprawozdania końcowe	0	70	KW 2	2026	Co najmniej 70 potwierdzeń od organów przyjmujących końcowe sprawozdania z realizacji projektu w następstwie zaproszenia do składania wniosków z kamienia milowego 43a.

C. KOMPONENT 3: STAN CYFROWY

Opierając się na udanym wdrożeniu technologii cyfrowych na potrzeby świadczenia usług publicznych w Estonii w ostatnich latach, ten komponent estońskiego planu odbudowy i zwiększania odporności ma na celu dalszą modernizację usług administracji cyfrowej, w szczególności pod względem ukierunkowania na użytkownika i odporności (w tym w świetle rosnących zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa). Komponent ten obejmuje środki umożliwiające wykorzystanie możliwości oferowanych przez najnowsze technologie, zwłaszcza sztuczną inteligencję, ale również znaczne przeprojektowanie zarówno usług typu front-end, jak i usług typu back-end. Przynoszą one korzyści zarówno obywatelom, jak i przedsiębiorstwom. Przewiduje się konkretne działania mające na celu wzmocnienie zdolności kraju do zwalczania prania pieniędzy. Oczekuje się również, że wsparcie na rzecz wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości na obszarach wiejskich zapewni szerszy dostęp do usług online i, bardziej ogólnie, przyczyni się do dalszej transformacji cyfrowej kraju.

Komponent ten wspiera realizację zaleceń dla poszczególnych krajów w sprawie inwestycji w transformację cyfrową (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2020 r.) oraz w sprawie ram przeciwdziałania praniu pieniędzy (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 1 z 2019 r. i zalecenie dla poszczególnych krajów nr 4 z 2020 r.).

Oczekuje się, że żaden środek w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01).

C.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

3.1. Reforma: Utworzenie i rozwój centrum doskonałości w zakresie zarządzania danymi i otwartych danych

Celem środka jest wspieranie lepszego zarządzania danymi gromadzonymi i przechowywanymi przez estońskie organy publiczne.

Środek polega na utworzeniu zespołu ds. zarządzania danymi w statystyce estońskiej; oraz publikacja zbiorów danych.

3.2. Reforma: Rozwój usług związanych z wydarzeniami dla osób fizycznych

Celem środka jest wspieranie efektywności świadczenia usług publicznych i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla obywateli.

Środek ten polega na świadczeniu obywatelom usług online w związku z wydarzeniami życiowymi.

3.3. Reforma: Rozwój usług w zakresie imprez i portalu cyfrowego dla przedsiębiorców

Celem środka jest wspieranie efektywności i jakości świadczenia usług publicznych oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców.

Środek ten obejmuje zmiany informatyczne związane z usługami w zakresie imprez biznesowych lub bramy sieciowej dla przedsiębiorców.

3.4. Inwestycje: Program #Bürokratt (krajowy wirtualny asystent)

Celem środka jest wspieranie łatwości obsługi i dostępności usług publicznych w Estonii.

Środek ten polega na opracowaniu wirtualnego asystenta ds. dostępu do usług publicznych online, który opiera się na projektach pilotażowych przeprowadzonych w 2020 i 2021 r.

3.5. *Inwestycje: Rekonfiguracja podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej*

Celem środka jest zwiększenie odporności, bezpieczeństwa i niezawodności systemów i usług informatycznych estońskich organów publicznych.

Środek składa się z:

- utworzenie nowego organu publicznego odpowiedzialnego za centralne zarządzanie podstawowymi usługami informatycznymi i infrastrukturą instytucji publicznych,
- zakup prywatnych zasobów infrastruktury chmury obliczeniowej,
- migracja istniejących systemów informacyjnych do prywatnej chmury obliczeniowej,
- testowanie systemów informatycznych wykorzystywanych przez organy publiczne przez estoński organ ds. systemu informacyjnego (RIA),
- rozszerzenie prywatnej chmury obliczeniowej na ambasadę danych.

3.6. *Reforma: Analiza strategiczna prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w Estonii*

Celem reformy jest zwiększenie zdolności jednostki analityki finansowej do identyfikacji systemów i kanałów prania pieniędzy na wczesnym etapie.

Środek ten polega na utworzeniu Centrum Analiz Strategicznych w ramach jednostki analityki finansowej.

3.7. *Inwestycje: System informacyjny na potrzeby strategicznej analizy prania pieniędzy i finansowania terroryzmu*

Celem środka jest umożliwienie wykorzystywania danych dostępnych od różnych organów oraz identyfikacji możliwych systemów i kanałów prania pieniędzy.

Środek polega na opracowaniu systemu informatycznego.

3.8. *Inwestycje: Budowa sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości*

Celem inwestycji jest wspieranie dostępu do sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości (VHCN), które oferują połączenie o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Środek polega na zapewnieniu wsparcia finansowego na rzecz projektów budowy sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości.

C.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
44	3.1 Tworzenie i rozwój centrum doskonałości w zakresie zarządzania danymi i otwartych danych	Kamień milowy	Powołanie zespołu ds. zarządzania danymi w Urzędzie Statystycznym, Ministerstwie Gospodarki i Komunikacji oraz Urzędzie Państwowego Systemu Informacyjnego	Ustanowienie struktury organizacyjnej niezbędnej do koordynacji zarządzania danymi				KW 4	2021	Utworzenie zespołu ds. zarządzania danymi w estońskiej statystyce poprzez rekrutację ekspertów, których zadaniem jest koordynowanie ram zarządzania danymi i wspieranie innych organów publicznych. Ponadto tworzone są stanowiska w Ministerstwie Gospodarki i Komunikacji oraz w Państwowym Systemie Informacyjnym w celu realizacji projektów rozwojowych. Do końca 2021 r. we wszystkich tych trzech podmiotach zatrudni się co najmniej pięć osób.
46	3.1 Tworzenie i rozwój centrum doskonałości w zakresie zarządzania danymi i otwartych danych	Cel	Publikacja zbiorów danych		Liczba opublikowanych zbiorów danych	706	2 600	KW 4	2025	Liczbę opublikowanych zbiorów danych zwiększa się z 706 w dniu 13 sierpnia 2021 r. do 2600.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
47	3.2 Rozwój usług związanych z wydarzeniami dla osób fizycznych	Cel	Uruchomienie usług w zakresie osobistych wydarzeń życiowych lub usług proaktywnych		Liczba usług, które są operacyjne	0	2	KW 4	2022	Liczba usług związanych z wydarzeniami życiowymi dla obywateli lub usług proaktywnych uruchomionych online. Odpowiednie rozwiązania informatyczne umożliwiające świadczenie usług muszą być operacyjne co najmniej w podstawowych częściach danej usługi i podlegać dalszemu rozwojowi w trakcie wdrażania środka. Wybór odnośnych usług opiera się na planie rozwoju osobistego wydarzenia życiowego i usług proaktywnych.
48	3.2 Rozwój usług związanych z wydarzeniami dla osób fizycznych	Cel	Usługi online związane z wydarzeniami życiowymi		Liczba usług online	2	10	KW 4	2025	Liczba usług online związanych z wydarzeniami życiowymi dla obywateli, zapewniających co najmniej podstawowe części danej usługi.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
49	3.3 Rozwój usług związanych z imprezami i portal cyfrowy dla przedsiębiorców	Cel	Wdrożenie rozwiązań informatycznych przyczyniających się do wdrożenia usług związanych z wydarzeniami biznesowymi i bramy sieciowej		Liczba projektów, które z powodzeniem wdrożyły nowe rozwiązania w internecie	0	1	KW 4	2022	Liczba projektów rozwoju IT przyczyniających się do wdrożenia usług związanych z wydarzeniami biznesowymi i bramy sieciowej, które z powodzeniem wdrożyły nowe rozwiązania w internecie. Te projekty rozwojowe muszą być bezpośrednio związane z rozwojem portalu cyfrowego dla przedsiębiorców lub z rozwojem usług związanych z wydarzeniami biznesowymi, które dodatkowo obejmują opracowanie różnych powiązanych systemów współdziałania z portalem cyfrowym. W wyniku każdego projektu rozwojowego musi zostać ukończony co najmniej minimalnie funkcjonalny rozwiązanie informatyczne (tj. rozwiązanie informatyczne musi funkcjonować co najmniej w podstawowych częściach dla użytkowników końcowych (przedsiębiorców) i musi być w stanie przekazywać informacje zwrotne na temat dalszych potrzeb rozwojowych w okresie wdrażania reform lub po jego zakończeniu).
50	3.3 Rozwój usług związanych z imprezami i portal cyfrowy dla przedsiębiorców	Cel	Rozwój technologii informatycznych w internecie		Liczba zmian informatycznych w internecie	1	10	KW 4	2025	Liczba zmian informatycznych związanych z usługami w zakresie zdarzeń biznesowych lub bramą sieciową, które są dostępne w internecie.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
51	3.4 #Bürokratt program (krajowy program wirtualny)	Cel	Dostęp do cyfrowych usług publicznych za pośrednictwem wirtualnej platformy asystentów		Liczba publicznych usług cyfrowych dostępnych za pośrednictwem wirtualnego asystenta	0	1	KW 2	2022	Liczba cyfrowych usług publicznych dostępnych za pośrednictwem platformy wirtualnego asystenta.
52	3.4 #Bürokratt program (krajowy program wirtualny)	Cel	Wirtualny asystent Bürokratt na stronach internetowych organów publicznych		Liczba stron internetowych	0	18	KW 4	2025	Liczba stron internetowych organów publicznych, na których wirtualny asystent świadczy usługi.
54	3.5 Przekształcenie podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Kamień milowy	Rozwój centralnie świadczonych/współdzielonych podstawowych usług informatycznych	Otwarcie wspólnych usług hostingu serwerów i komputerowych stacji roboczych dla organów publicznych				KW 3	2022	Podstawowe usługi informatyczne świadczone/udostępniane centralnie są otwarte do subskrypcji przez nowych użytkowników (ministerstwa i inne organy).
55	3.5 Przekształcenie podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Cel	Wdrożenie krajowej prywatnej infrastruktury chmury obliczeniowej przez organy publiczne		Liczba systemów informatycznych, które zostały przeniesione do krajowej prywatnej chmury obliczeniowej	0	10	KW 4	2023	Liczba systemów informacyjnych, w przypadku których należy zakończyć migrację do prywatnej infrastruktury chmury obliczeniowej.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
56	3.5 Przekształcenie podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Kamień milowy	Rozszerzenie infrastruktury chmury obliczeniowej na ambasadę danych	Zakończenie rozszerzenia krajowej prywatnej chmury obliczeniowej na infrastrukturę estońskiej ambasady danych				KW 4	2023	Musi istnieć możliwość przechowywania i obsługi systemów informacyjnych przemieszczanych do prywatnej chmury z ambasady danych. W tym celu nabywa się i tworzy nowy sprzęt i licencje.
58	3.5 Przekształcenie podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Cel	Testy bezpieczeństwa przeprowadzane przez organ ds. systemu informacyjnego		2 liczba wykonanych badań	0	16	KW 4	2024	Liczba testów bezpieczeństwa przeprowadzonych przez organ ds. systemu informacyjnego. — Wyniki badań należy podsumować w sprawozdaniach z testów bezpieczeństwa.
59	3.6 Analiza strategiczna prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie aktu(-ów) prawnego(-ych)	Wejście w życie aktu(-ów) prawnego(-ych)				KW 4	2024	Akty prawne weszły w życie, aby umożliwić Centrum Analiz Strategicznych dostęp do danych istotnych dla wykrywania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz ich przetwarzania. 1) wchodzi w życie zmiana ustawy o praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, 2) wchodzi w życie zmiany w statucie odpowiednich krajowych zbiorów danych.
60	3.7 System informacyjny do strategicznej analizy prania pieniędzy i finansowania terroryzmu	Kamień milowy	System ICT na potrzeby analizy strategicznej	System ICT dostępny do wykorzystania przez jednostkę analityki finansowej				KW 2	2026	System ICT służący do strategicznej analizy prania pieniędzy jest dostępny do wykorzystania przez jednostkę analityki finansowej.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
62	3.8 Budowa sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości	Cel	Liczba potwierdzonych projektów sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości		Liczba projektów	0	100	KW 4	2025	<p>Liczba projektów potwierdzonych przez Urząd Ochrony Konsumentów i Technicznych Regulacji (TTJA) jako zgodne z wymogami rozporządzenia ministerialnego w sprawie warunków i procedury środka wsparcia na rzecz budowy sieci o bardzo dużej przepustowości.</p> <p>Rozporządzenie ministerialne określa sieć o bardzo dużej przepustowości przy prędkości pobierania danych przez użytkowników końcowych wynoszącej co najmniej 100 Mb/s.</p>

D. KOMPONENT 4: ENERGIA I WYDAJNOŚĆ ENERGETYCZNA

Ten komponent estońskiego planu odbudowy i zwiększania odporności stanowi odpowiedź na wyzwanie związane z dekarbonizacją sektora energetycznego. Celem komponentu jest zmniejszenie zależności od łupków bitumicznych, zachęcanie do wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych oraz poprawa efektywności energetycznej budynków.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów, aby skoncentrować inwestycje na infrastrukturze energetycznej oraz na zasobooszczędności i efektywności energetycznej, przyczyniając się do stopniowej dekarbonizacji gospodarki (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r. i 2020 r.). Zmodernizowane i nowe środki wspierają realizację zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie zmniejszenia zależności od paliw kopalnych poprzez ułatwienie wdrażania odnawialnych źródeł energii i zwiększenie efektywności energetycznej (zalecenie nr 4 dla poszczególnych krajów w 2022 r.).

Oczekuje się, że żaden środek w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01).

D.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

4.1. Reforma: Promowanie efektywności energetycznej

Celem reformy jest zmniejszenie barier administracyjnych utrudniających energooszczędne renowacje.

Środek ten polega na utworzeniu regionalnej sieci doradczej i szkoleniu konsultantów technicznych w celu dostarczenia niezbędnych informacji i zachęcenia do renowacji.

4.2. Inwestycje: Wsparcie na renowację budynków wielomieszkańczych

Celem działania jest pobudzenie renowacji budynków wielomieszkańczych w celu zwiększenia efektywności energetycznej.

Środek ten polega na wsparciu renowacji zwiększających efektywność energetyczną budynków wielomieszkańczych zapewniających średni poziom oszczędności energii pierwotnej wynoszący co najmniej 30 %.

4.3. Inwestycje: Wsparcie na renowację małych budynków mieszkalnych

Celem działania jest pobudzenie renowacji małych budynków mieszkalnych w celu zwiększenia efektywności energetycznej.

Środek ten polega na wsparciu renowacji pod kątem efektywności energetycznej małych budynków mieszkalnych.

4.4. Reforma: Pobudzanie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej

Celem środka jest przyczynienie się do dekarbonizacji energii w Estonii

Środek ten polega na aktualizacji krajowego planu rozwoju sektora energetycznego i przyjęciu przepisów mających na celu przyspieszenie instalacji mocy wytwórczych energii elektrycznej ze

źródeł odnawialnych.

4.5. Inwestycje: Program zwiększenia przepustowości sieci przesyłowej energii elektrycznej

Celem tego środka jest umożliwienie przyłączenia dodatkowej produkcji energii ze źródeł odnawialnych do sieci przesyłowej.

Środek polega na zwiększeniu przepustowości sieci przesyłowej energii elektrycznej.

4.6. Inwestycje: Program na rzecz zwiększenia produkcji energii na obszarach przemysłowych

Celem środka jest zachęcanie do produkcji energii elektrycznej bliskiej zużyciu.

Środek polega na wspieraniu dodatkowej zdolności przyłączeniowej do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w zakładach przemysłowych lub w ich pobliżu.

4.7. Inwestycje: Pilotażowy program magazynowania energii

Celem działania jest przeprowadzenie programu pilotażowego dotyczącego magazynowania energii ze źródeł odnawialnych w Estonii.

Inwestycja obejmuje dotacje dla przedsiębiorstw inwestujących w instalacje magazynowania ciepła i energii elektrycznej.

4.8. Inwestycje: Pobudzanie rozwoju morskich farm wiatrowych

Celem tego środka jest umożliwienie eksploatacji morskich turbin wiatrowych, niezależnie od ich wysokości, w Zatoce Ryskiej i na wyspach estońskich Hiiumaa, Saaremaa i Vormsi.

Środek ten polega na zapewnieniu wsparcia przy projektowaniu radarów dozoru powietrza i pasywnych systemów radarowych oraz na zniesieniu ograniczeń wysokości na morskich turbinach wiatrowych.

D.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
63	4.1 Promowanie efektywności energetycznej	Kamień milowy	Zawarcie umowy o współpracy określającej warunki współpracy między SA KredEx/Przedsiębiorstwa Estonia i ośrodki rozwoju okręgów	Zawarcie umowy o współpracy między SA KredEx/Enterprise Estonia a ośrodkami rozwoju hrabstw				KW 4	2022	Zawarcie umowy o współpracy przez SA KredEx/Enterprise Estonia z ośrodkami rozwoju hrabstw, na mocy której w każdym hrabstwie Estonia SA KredEx/Enterprise Estonia zapewni co najmniej jednego wyszkolonego specjalisty w ośrodku rozwoju hrabstwa, który udziela porad w zakresie renowacji.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
65	4.2 Wsparcie na renowację budynków wielomieszkaniowych	Kamień milowy	Publikacja zaproszeń do składania wniosków o dotacje na renowację budynków mieszkalnych	Publikacja zaproszeń do składania wniosków o dotacje na renowację budynków mieszkalnych				KW 2	2022	SA KredEx/Enterprise Estonia publikuje zaproszenia do składania wniosków mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych. Wsparcie jest zróżnicowane między regionami na podstawie wartości nieruchomości, przy czym wyższy wskaźnik wsparcia w regionach o niskiej średniej wartości nieruchomości. Wsparcia udziela się na projekty renowacji, które osiągają poprawę o co najmniej jedną klasę efektywności energetycznej lub, w przypadku kompletnej renowacji, co najmniej klasę efektywności energetycznej C. Renowacje te odpowiadają co najmniej renowacjom średnio gruntownym, odpowiadającym średniemu poziomowi oszczędności energii pierwotnej na poziomie co najmniej 30 %, jak określono w zaleceniu Komisji Europejskiej (UE) 2019/786. Wyniki są poświadczane na podstawie świadectw charakterystyki energetycznej ex ante i ex post.
66	4.2 Wsparcie na renowację budynków wielomieszkaniowych	Cel	Budynki wielomieszkaniowe o lepszej charakterystyce energetycznej		Liczba budynków wielomieszkaniowych	0	80	KW 2	2026	Renowacje co najmniej 80 budynków wielomieszkaniowych skutkują średnim poziomem oszczędności energii pierwotnej wynoszącym co najmniej 30 %. Wyniki są poświadczane na podstawie (obliczonych) świadectw charakterystyki energetycznej budynku ex ante i ex post.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
68	4.3 Wsparcie na renowację małych budynków mieszkalnych	Kamień milowy	Opublikowane zaproszenia do składania wniosków o dotację na renowację	Publikacja zaproszeń do składania wniosków				KW 2	2022	SA KredEx/Enterprise Estonia publikuje zaproszenia do składania wniosków mające na celu poprawę efektywności energetycznej prywatnych budynków mieszkalnych. Wsparcie jest zróżnicowane między regionami na podstawie wartości nieruchomości, przy czym wyższy wskaźnik wsparcia w regionach o niskiej średniej wartości nieruchomości. Wsparcie przyznaje się projektom renowacji, które zapewniają poprawę efektywności energetycznej lub, w przypadku kompletnych renowacji, co najmniej klasę efektywności energetycznej C. Wyniki są poświadczane przez obliczenia charakterystyki energetycznej ex ante i ex post SA KredEx.
69a	4.3 Wsparcie na renowację małych budynków mieszkalnych	Cel	Małe budynki mieszkalne o lepszej charakterystyce energetycznej		Liczba małych budynków mieszkalnych	0	900	KW 1	2026	Co najmniej 900 małych budynków mieszkalnych poddaje się renowacji i osiąga poprawę efektywności energetycznej lub, w przypadku kompletnych renowacji, co najmniej klasę efektywności energetycznej C. Wyniki muszą być poświadczane w oparciu o obliczenia charakterystyki energetycznej ex ante i ex post KredEx.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
70	4.4 Wspieranie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Decyzja rządu w sprawie inwestycji niezbędnych do złagodzenia ograniczeń wysokościowych w odniesieniu do farm wiatrowych związanych z obronnością	Przyjęcie decyzji rządu				KW 2	2021	Rząd przyjmuje decyzję w sprawie dokonania niezbędnych inwestycji w celu złagodzenia ograniczeń wysokościowych w odniesieniu do farm wiatrowych związanych z obronnością.
71	4.4 Wspieranie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Przyjęcie decyzji rządu w sprawie rozpoczęcia procesu przygotowywania krajowego planu rozwoju sektora energetycznego, wyznaczenie osób odpowiedzialnych i terminy	Przyjęcie decyzji rządu				KW 4	2021	Zatwierdza się decyzję rządu w sprawie rozpoczęcia procesu przygotowywania krajowego planu rozwoju sektora energetycznego, określając podmiot odpowiedzialny (podmioty odpowiedzialne) i ustalając odpowiednie terminy. Plan rozwoju dotyczy między innymi celów zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej oraz utrzymania i poprawy bezpieczeństwa dostaw, a także zaprzestania wykorzystywania łupków bitumicznych do produkcji energii elektrycznej w 2035 r. oraz stopniowego zaprzestania produkcji oleju łupkowego do 2040 r.
72	4.4 Wspieranie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych	Akt prawny wszedł w życie				KW 4	2024	Akty prawne wchodzi w życie w celu usunięcia barier utrudniających instalację instalacji wytwarzania i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, na przykład w celu usprawnienia procedur wydawania pozwoleń.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
73	4.4 Wspieranie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Przyjęcie przez rząd krajowego planu rozwoju sektora energetycznego	Dokument przyjęty przez rząd				KW 4	2025	Krajowy plan rozwoju sektora energetycznego jest przyjmowany przez rząd. Plan obejmuje działania związane ze stopniowym wycofywaniem bezpośredniego spalania łupków bitumicznych na potrzeby produkcji energii elektrycznej do 2035 r., z wyjątkiem nierynkowych łupków bitumicznych ze względu na potencjalne potrzeby w zakresie rezerw strategicznych w przypadku odstępstwa od normy niezawodności. Plan obejmuje działania związane ze stopniowym wycofywaniem stosowania oleju łupkowego w krajowej produkcji ciepła do 2040 r. Obejmuje on również cele dotyczące zastąpienia zdolności wytwarzania energii elektrycznej energią odnawialną i innymi czystymi technologiami energetycznymi.
74	4.5 Program zwiększenia przepustowości sieci przesyłowej energii elektrycznej	Kamień milowy	Podpisanie umowy o współfinansowanie inwestycji sieciowej z operatorem systemu przesyłowego	Podpisanie umowy z operatorem systemu przesyłowego				KW 1	2022	Ministerstwo Gospodarki i Komunikacji oraz Elering AS zawierają umowę o współfinansowanie inwestycji w sieci elektroenergetyczne. W umowie określa się oczekiwane wyniki i terminy.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
75	4.5 Program zwiększenia przepustowości sieci przesyłowej energii elektrycznej	Cel	Dodatkowa przepustowość sieci		Dodatkowa przepustowość sieci (MW)	0	310	KW 2	2026	Zwiększenie mocy estońskiej sieci przesyłowej energii elektrycznej o co najmniej 310 MW.
76	4.6 Program na rzecz zwiększenia produkcji energii na obszarach przemysłowych	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów zwiększających produkcję energii w zakładach przemysłowych	Opublikowane zaproszenie do składania wniosków				KW 4	2022	Centrum Inwestycji Środowiskowych publikuje otwarte zaproszenie do składania wniosków w celu wsparcia kosztów przyłączenia do sieci ponoszonych przez przedsiębiorstwa produkujące energię elektryczną ze źródeł odnawialnych w obiektach przemysłowych. Zaproszenie do składania wniosków opiera się na kryteriach wyboru projektów i warunkach wyboru, które zapewniają zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczenia oraz wymóg zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska.
77	4.6 Program na rzecz zwiększenia produkcji energii na obszarach przemysłowych	Cel	Dodatkowa zdolność przyłączeniowa do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych		Utworzona zdolność przyłączeniowa (MW)	0	28	KW 2	2026	Dodatkowa zdolność przyłączeniowa do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w obiektach przemysłowych lub w ich pobliżu wybudowana o mocy co najmniej 28 MW, jak określono w piśmie potwierdzającym od przedsiębiorstwa sieciowego.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
78	4.7 Pilotażowy program magazynowania energii	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków dotyczących pilotażowego programu magazynowania energii	Opublikowane zaproszenie do składania wniosków				KW 4	2022	Centrum Inwestycji Środowiskowych publikuje otwarte zaproszenie do składania wniosków w celu wsparcia projektów w zakresie magazynowania energii. Zaproszenie do składania wniosków opiera się na kryteriach wyboru projektów i warunkach wyboru, które zapewniają zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczenia oraz wymóg zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w zakresie ochrony środowiska. Kryteria wyboru/kwalifikowalności określają, że wspierane działania lub przedsiębiorstwa przyczyniają się do gospodarki neutralnej dla klimatu, odporności na zmianę klimatu i przystosowania się do zmiany klimatu, w tym celów gospodarki o obiegu zamkniętym.
80	4.7 Pilotażowy program magazynowania energii	Kamień milowy	Dodatkowa zdolność magazynowania ciepła i energii elektrycznej wynikająca ze wsparcia inwestycyjnego	Dodatkowa pojemność magazynowania energii				KW 2	2026	W wyniku systemu wsparcia inwestycyjnego zainstalowano co najmniej 23 600 m ³ mocy magazynowania ciepła i co najmniej 13,54 MW zdolności magazynowania energii elektrycznej.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
80a	4.8 Wspieranie rozwoju morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wykonawcy wybranych systemów radarowych i pasywnych radarowych i pasywnych czujników radarowych oraz podpisanych umów	Podpisane umowy				KW 4	2024	Podpisane umowy dotyczące szczegółowego projektu radaru dozoru powietrza, pasywnego systemu radarowego, robót budowlanych w zakresie inżynierii lądowej i wodnej oraz prac budowlanych radarowych. .
80c	4.8 Wspieranie rozwoju morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Zniesienie ograniczenia wysokości w odniesieniu do morskich turbin wiatrowych w Zatoce Ryskiej i na wyspach estońskich Hiiumaa, Saaremaa, Vormsi	Zawiadomienie				KW 1	2026	Zawiadomienie wydane przez Ministerstwo Obrony, w którym stwierdzono, że ograniczenia wysokościowe dotyczące morskich turbin wiatrowych zostały zniesione w Zatoce Ryskiej i na estońskich wyspach Hiiumaa, Saaremaa i Vormsi.

E. KOMPONENT 5: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT

Komponent estońskiego planu odbudowy i zwiększania odporności ma na celu sprostanie wyzwaniu, jakim jest dekarbonizacja sektora transportu. Celem tego komponentu jest ograniczenie emisji i zachęcanie do korzystania ze zrównoważonych rodzajów transportu.

Reforma i inwestycje komponentu wspierają rozwój transgranicznego projektu Rail Baltic, łączącego trzy stolice i kraje bałtyckie z Polską i resztą Unii. Środki w ramach komponentu mają na celu połączenie Rail Baltic z innymi krajowymi liniami kolejowymi i innymi węzłami TEN-T (port lotniczy w Tallinie i stary port) oraz ułatwienie dostępu do lokalnych przystanków pieszo lub rowerem.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów w celu skoncentrowania inwestycji na efektywnym gospodarowaniu zasobami i zrównoważonym transporcie przyczyniających się do dekarbonizacji gospodarki (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r. i 2020 r.). Nowe środki odpowiadają również zaleceniu dla poszczególnych krajów mającemu na celu zintensyfikowanie wysiłków na rzecz poprawy zrównoważonego charakteru systemu transportu, w tym poprzez elektryfikację sieci kolejowej i zwiększenie zachęt do zrównoważonego i mniej zanieczyszczającego transportu (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 4 z 2022 r.).

Oczekuje się, że żaden środek w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01).

E.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

5.1. *Reforma: Bezpieczna, ekologiczna, konkurencyjna, zgodna z potrzebami i zrównoważona infrastruktura transportowa i energetyczna*

Celem reformy jest ograniczenie emisji CO₂ w sektorze transportu i zachęcanie do korzystania ze zrównoważonych rodzajów transportu.

Środek ten polega na przyjęciu nowego planu rozwoju transportu i mobilności oraz powiązanego planu wdrażania mającego na celu zmniejszenie emisji CO₂ i osiągnięcie do 2035 r. udziału odnawialnych źródeł energii w energii zużywanej w sektorze transportu na poziomie 24 %.

5.2. *[skreślone]*

5.2.a *Inwestycje: Wielozadaniowy statek*

Celem inwestycji jest zapewnienie bezpieczeństwa i stanu dróg wodnych niezbędnych do funkcjonowania transportu morskiego, umożliwienie prowadzenia działań w zakresie zwalczania zanieczyszczeń oraz zwiększenie możliwości badawczych w zakresie badań nad środowiskiem.

Inwestycja polega na budowie niskoemisyjnego statku.

5.3.a *Inwestycje: Budowa wiaduktów i terminalu Rail Baltic*

Celem środka jest zwiększenie udziału mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju w Estonii oraz przyczynienie się do realizacji projektu Rail Baltic, który łączy trzy państwa bałtyckie.

Inwestycja polega na budowie czterech wiaduktów i jednego tunelu, a także pięciu pakietów prac dotyczących budowy terminalu Rail Baltic Ülemiste.

5.3.b Inwestycje: Modernizacja linii kolejowej między Rapla a Lelle

Celem środka jest wydłużenie okresu eksploatacji sieci zrównoważonej mobilności w Estonii.

Inwestycja polega na renowacji nadbudówki kolejowej na odcinku istniejącej linii kolejowej o długości 23 km od Rapla do Lelle.

5.4 Inwestycje: Budowa linii tramwajowej w Tallinie

Celem środka jest zwiększenie udziału mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju w regionie Tallinn.

Inwestycja polega na budowie nowej linii tramwajowej.

5.5 Inwestycje: Inwestycje gmin w rowery i chodniki

Celem środka jest zmniejszenie zależności od samochodów i zwiększenie mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju na obszarach poza trzema głównymi ośrodkami miejskimi (Tallinn, Tartu, Pärnu).

Inwestycja obejmuje roboty budowlane związane z budową rowerów i chodników.

E.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
81	5.1 Bezpieczna, ekologiczna, konkurencyjna, zgodna z potrzebami i zrównoważona infrastruktura transportowa i energetyczna	Kamień milowy	Przyjęcie przez rząd planu rozwoju transportu i mobilności na lata 2021–2035	Przyjęcie planu rozwoju transportu i mobilności na lata 2021–2035				KW 1	2022	Plan rozwoju transportu i mobilności na lata 2021–2035 jest zatwierdzany przez rząd. Obejmuje on utworzenie wspólnego systemu transportowego regionu stołecznego Tallinn, działania ułatwiające upowszechnianie lokalnego biometanu, działania na rzecz rozwoju zrównoważonej i aktywnej mobilności miejskiej w większych miastach zgodnie z logiką zintegrowanych korytarzy transportowych, planowanie infrastruktury multimodalnej, zwiększenie połączeń, prędkości i bezpieczeństwa kolei, zwiększenie konkurencyjności i ekologiczności sektora transportu morskiego oraz połączenie go w sposób multimodalny, rozwój szybszego i bezpieczniejszego transportu drogowego. Plan zawiera cel polegający na zmniejszeniu emisji CO2 o 700000 ton (lub 30 %) w porównaniu z poziomami z 2018 r. oraz osiągnięciu do 2035 r. udziału odnawialnych źródeł energii w energii zużywanej w sektorze transportu na poziomie 24 %.

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
82	5.1 Bezpieczna, ekologiczna, konkurencyjna, zgodna z potrzebami i zrównoważona infrastruktura transportowa i energetyczna	Kamień milowy	Przyjęcie planu wdrażania na rzecz rozwoju ekologicznego zrównoważonego transportu publicznego w ramach planu rozwoju transportu i mobilności na lata 2021–2035	Przyjęcie planu realizacji				KW 4	2022	Plan wdrażania jest zatwierdzany przez Komitet Sterujący Planu Rozwoju Transportu i Mobilności na lata 2021–2035. Obejmuje on utworzenie wspólnego systemu transportowego regionu stołecznego Tallinn, działania mające na celu ułatwienie upowszechnienia lokalnego biometanu, działania na rzecz rozwoju zrównoważonej i aktywnej mobilności miejskiej w większych miastach zgodnie z logiką zintegrowanych korytarzy transportowych, planowanie infrastruktury multimodalnej, zwiększenie połączeń, prędkości i bezpieczeństwa kolei, zwiększenie konkurencyjności, ekologiczności i połączenia sektora transportu morskiego w sposób multimodalny oraz rozwój szybszego i bezpieczniejszego transportu drogowego. Plan realizacji obejmuje obowiązek corocznego informowania rządu przez właściwego ministra.
84a	5.2.a Wielozadaniowy statek	Kamień milowy	Podpisana umowa o budowę statku	Podpisane umowy				KW 1	2024	Umowa na budowę wielofunkcyjnego statku roboczego jest podpisywana przez wykonawcę i flotę krajową (Riigilaevastik). Umowa zawiera specyfikację paliwa, które ma być wykorzystywane przez statek zgodnie z wymogami „nie czyni poważnych szkód” określonymi w opisie inwestycji.
85a	5.2.a Wielozadaniowy statek	Kamień milowy	Budowa wielofunkcyjnego statku roboczego	Budowa statku				KW 2	2026	Należy zbudować wielozadaniowy statek.

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
86a	5.3.a Budowa wiaduktów i terminalu Rail Baltic	Kamień milowy	Zamówienia na roboty budowlane wiaduktów Rail Baltic	Podpisane umowy na roboty budowlane				KW 3	2023	Podpisano umowy na roboty budowlane dotyczące następujących wiaduktów Rail Baltic: Wiadukt Kangru, wiadukt Raudalu, wiadukt Raku, wiadukt świetlny Männiku i tunel świetlny Männiku.
87a	5.3.a. Budowa wiaduktów i terminalu Rail Baltic	Cel	Wykonane wiadukty i dostarczone pakiety prac budowlanych	Świadectwa odbioru wydane na potrzeby budowy wiaduktów i pakietów prac	Liczba wiaduktów i pakietów prac budowlanych	0	9	KW 2	2026	Świadectwa uznania wydaje się w odniesieniu do: <ul style="list-style-type: none"> • budowa wiaduktu Kangru, wiaduktu Raudalu, wiaduktu Raku, wiaduktu świetlnego Männiku i tunelu świetlnego Männiku • 5 rodzajów pakietów prac budowlanych dla terminalu Ulemiste, a mianowicie 1) prac związanych z wykopami konstrukcji nośnych obiektów kolejowych, 2) instalacją podziemnych rurociągów, 3) budową fundamentów kamiennych, 4) budową zbrojonych fundamentów betonowych oraz 5) częściowymi pracami budowlanymi dotyczącymi zbrojonych ścian i filarów betonowych.
88b	5.3b Modernizacja linii kolejowej między Rapla a Lelle	Kamień milowy	Renowacja odcinka kolejowego	Zaświadczenie o przyjęciu				KW 1	2026	Świadectwo akceptacji remontu 23 km linii kolejowej na odcinku Rapla-Lelle.

Numer porządkowy	Powiązane Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
89	5.4 Budowa linii tramwajowej w Tallinie	Kamień milowy	Zakończenie projektu budowy tramwajów	Zatwierdzenie opracowanego projektu				KW 4	2021	Tallin Urban Planning and Utilities Board przyjmuje projekt projektu budowy tramwajów.
90	5.4 Budowa linii tramwajowej w Tallinie	Kamień milowy	Udzielenie zamówienia na roboty budowlane	Podpisana umowa na budowę linii tramwajowej				KW 2	2022	Umowa na roboty budowlane zawarta między Tallinnem Urban Planning and Utilities Board a wykonawcą budowy linii tramwajowej między ulicą Gonsiori a Põhja Puiestee
91	5.4 Budowa linii tramwajowej w Tallinie	Kamień milowy	Nowa linia tramwajowa	Eksplloatowana nowa linia tramwajowa				KW 4	2025	Nowy odcinek linii tramwajowej o długości 2 500 m w eksploatacji, potwierdzony zezwoleniem na eksploatację.
92	5,5 Inwestycje gmin w rowery i chodniki	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków o dotacje	Publikacja ogłoszenia o zaproszeniu do składania wniosków o dotacje				KW 4	2022	Ogłasza się otwarte zaproszenie do składania przez gminy inwestycji w rowery i chodniki.
93	5,5 Inwestycje gmin w rowery i chodniki	Cel	Roboty budowlane na rowerach i chodnikach		roboty budowlane	0	18	KW 4	2025	Należy wykonać co najmniej 18 robót budowlanych dotyczących rowerów i chodników.

F. KOMPONENT 6: OPIEKA ZDROWOTNA I OCHRONA SOCJALNA

Ten komponent estońskiego planu odbudowy i zwiększania odporności ma na celu sprostanie wyzwaniom związanym z odpornością systemu opieki zdrowotnej i dostępem do niego, adekwatnością siatki bezpieczeństwa socjalnego, dostępnością usług społecznych i bezrobociem młodzieży. Cele działań zawartych w komponencie są następujące: rozwiązanie problemu niedoboru siły roboczej w sektorze opieki zdrowotnej, wzmocnienie podstawowej i szpitalnej opieki zdrowotnej, wydłużenie okresu wypłacania świadczeń z tytułu ubezpieczenia od bezrobocia w okresach wysokiego bezrobocia, poprawa dostępu do usług społecznych, *rozwiązanie problemu bezrobocia młodzieży* i zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów, poprawę dostępności i odporności systemu opieki zdrowotnej, w tym poprzez rozwiązanie problemu niedoborów pracowników służby zdrowia, wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej i zapewnienie dostaw kluczowych produktów medycznych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 1 z 2020 r.), poprawę siatki bezpieczeństwa socjalnego, zwiększenie dostępu do usług społecznych w zintegrowany sposób (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 2 z 2019 r., zalecenie dla poszczególnych krajów nr 2 z 2020 r. i zalecenie nr 3 dla poszczególnych krajów w 2022 r.) oraz zmniejszenie luki płacowej między kobietami a mężczyznami, w tym poprzez poprawę przejrzystości wynagrodzeń (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 2 z 2019 r.).

Oczekuje się, że żaden środek w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01).

F.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

6.1. *Reforma: Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii*

Celem reformy jest wspieranie odporności estońskiego systemu opieki zdrowotnej, w tym w celu radzenia sobie z kryzysami, a tym samym zapewnienie obywatelom dostępu do wysokiej jakości zintegrowanej opieki zdrowotnej w całej Estonii.

Środek polega na reformach

- a. konsolidacja sieci szpitali w celu zarysowania świadczenia usług zdrowotnych w różnych sektorach opieki zdrowotnej
- b. zachęcanie lekarzy, pielęgniarek i farmaceutów do pracy na obszarach oddalonych oraz zwiększenie dostępu do zawodów medycznych z niedoborami.

6.2. *[skreślone]*

6.2.a *Inwestycje: Budowa TERVIKUM*

Celem inwestycji jest przyczynienie się do poprawy dostępu do opieki zdrowotnej oraz świadczenia opieki zdrowotnej i społecznej w sposób zintegrowany.

Inwestycja polega na budowie nowego ośrodka zdrowia w mieście Viljandi.

6.3. *Reforma: Wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej*

Celem reformy jest zapewnienie dostępu do ogólnej opieki medycznej, poprawa ciągłości leczenia

oraz uelastycznienie i ukierunkowanie świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej na człowieka. Reforma składa się z trzech poddziałań. Po pierwsze, aby poprawić dostęp do specjalistycznej opieki, w dniu 30 września 2020 r. przedłużono stosowanie e-konsultacji w podstawowej opiece zdrowotnej, umożliwiając pacjentom korzystanie z doradztwa specjalisty bez konieczności bezpośredniego konsultowania się z nimi. Po drugie, 31 marca 2021 r. weszły w życie przepisy poprawiające dostęp do opieki zdrowotnej poprzez zwiększenie poziomu wsparcia dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej oraz zmianę modelu finansowania ogólnej opieki medycznej w celu zwiększenia atrakcyjności pracy w ośrodkach podstawowej opieki zdrowotnej na obszarach oddalonych. Po trzecie, ustawa o organizacji usług zdrowotnych zostanie zmieniona w zakresie zarządzania wykazem pacjentów, zapewnienia ciągłości podstawowej opieki zdrowotnej oraz rozszerzenia na pacjentów praw pielęgniarek do przepisywania leków.

Wdrażanie reformy zostanie zakończone do dnia 31 marca 2023 r.

6.4. *Reforma: Odnowienie zarządzania e-zdrowiem*

Celem reformy jest aktualizacja ram zarządzania e-zdrowiem w celu lepszego reagowania na potrzeby systemu opieki zdrowotnej i zapewnienia opracowania rozwiązań cyfrowych wspierających zrównoważony system opieki zdrowotnej w Estonii. Reforma polega na przyjęciu zmienionego krajowego modelu zarządzania technologiami informacyjno-komunikacyjnymi obecnego systemu opieki zdrowotnej, aby zapewnić przyszłościowy nowy model zarządzania e-zdrowiem i promować wśród partnerów wspólne zrozumienie podziału ról i obowiązków w dziedzinie e-zdrowia.

Realizacja reformy zakończy się do dnia 30 czerwca 2023 r.

6.5. *[skreślone]*

6.6. *Inwestycje: Zapewnienie środków rynku pracy w celu zmniejszenia bezrobocia młodzieży*

Celem inwestycji jest pomoc młodym ludziom w znalezieniu zatrudnienia.

Środek ten składa się z przepisów dotyczących odnowionego programu „Moja pierwsza praca” (MIT); wspieranie włączenia do środków związanych z rynkiem pracy oraz wzmocnienie planu działania dotyczącego gwarancji dla młodzieży.

6.7. *Reforma: Przedłużenie okresu wypłacania świadczeń z tytułu ubezpieczenia od bezrobocia*

Celem reformy jest sprostanie długotrwałemu wyzwaniu, jakim jest poprawa adekwatności siatki bezpieczeństwa socjalnego. Reforma polega na ustanowieniu mechanizmu mającego na celu uruchomienie przedłużenia okresu wypłacania świadczeń z tytułu ubezpieczenia od bezrobocia o 60 dni, zwłaszcza gdy stopa zarejestrowanego bezrobocia znacznie przekracza nieprzyspieszającą się stopę bezrobocia (NAIRU/NAWRU). Mechanizm przedłużenia i margines, który nie może przekraczać 2 %, uzgadnia się w porozumieniu z partnerami społecznymi. Środek ten ma pomóc ludziom w zlikwidowaniu dłuższego okresu bezrobocia w trudnych warunkach na rynku pracy.

Reforma zostanie wdrożona do dnia 30 czerwca 2023 r.

6.8. *Reforma: Opieka długoterminowa*

Celem reformy jest wsparcie świadczenia opieki długoterminowej.

Reforma obejmuje zmiany legislacyjne mające na celu zdefiniowanie pojęcia opieki długoterminowej, zapewnienie modernizacji i integracji usług dla dzieci o wyższych potrzebach w zakresie opieki oraz plan działania na rzecz zintegrowanej opieki społecznej i zdrowotnej.

6.9.   *Reforma: Zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć*

Celem reformy jest zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć. Reforma polega na przyjęciu planu rozwoju opieki społecznej na lata 2023–2030 i jego wdrożeniu oraz wprowadzeniu cyfrowego narzędzia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć.

Plan rozwoju opieki społecznej zostanie przyjęty do dnia 31 marca 2024 r. i określa strategiczne cele zmniejszenia nierówności społecznych i ubóstwa, zapewnienia równouprawnienia płci i większego włączenia społecznego oraz promowania równego traktowania osób należących do grup mniejszościowych. W planie rozwoju określa się środki mające na celu zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć, w szczególności poprzez zwiększenie przejrzystości wynagrodzeń, ograniczenie częstości występowania stereotypów związanych z płcią i ich negatywnego wpływu na życie i decyzje kobiet i mężczyzn, w tym w odniesieniu do wyborów edukacyjnych i zawodowych oraz obciążenia opiekuńczego, a także wspieranie skuteczniejszego wdrażania ustawy o równouprawnieniu płci. Do dnia 31 marca 2024 r. zostanie wdrożone cyfrowe narzędzie dotyczące zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć, które zapewni pracodawcom proste i łatwe narzędzie do otrzymywania i analizowania danych i informacji dotyczących zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć i jego możliwych przyczyn w ich organizacjach, a tym samym wspiera ich w podejmowaniu świadomych decyzji i skutecznych działań w celu wdrożenia zasady równości wynagrodzeń i zmniejszenia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć.

Wdrażanie reformy zostanie zakończone do dnia 31 marca 2024 r.

F.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
94	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia rządu w sprawie planu rozwoju sieci szpitalnej	Wejście w życie rozporządzenia rządowego				KW 4	2024	Wejście w życie rozporządzenia rządowego, w którym określa się: -wykaz regionalnych, centralnych, lokalnych i rehabilitacyjnych szpitali w celu zapewnienia równego dostępu do usług opieki zdrowotnej; -cele i kroki, jakie należy podjąć w celu konsolidacji sieci szpitali; -niezbędne inwestycje w budowę i renowację szpitali ujętych w wykazie szpitali.
95	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Zatwierdzenie strategicznych ram na rzecz rozwiązania problemu niedoboru pracowników służby zdrowia	Zatwierdzenie strategicznych ram przeciwdziałania niedoborom pracowników służby zdrowia przez ministra zdrowia i pracy				KW 4	2022	W strategicznych ramach przeciwdziałania niedoborom pracowników służby zdrowia określa się: - środki dotyczące organizacji usług opieki zdrowotnej w różnych sektorach opieki zdrowotnej, w szczególności opieki specjalistycznej, - przydział zasobów fizycznych i ludzkich w celu zapewnienia opieki zdrowotnej na całym terytorium, mechanizmy finansowania, zarządzania i wymiany informacji, które zapewniają wyniki w całym kraju.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
96	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzeń Ministra Zdrowia i Pracy zmieniających system zwrotu kosztów dla lekarzy i farmaceutów	Wejście w życie rozporządzeń Ministra Zdrowia i Pracy				KW 1	2023	Wejście w życie rozporządzeń Ministra Zdrowia i Pracy, które usprawnią system zwrotu kosztów dla lekarzy i farmaceutów, aby zachęcić pracowników służby zdrowia do pracy na obszarach oddalonych.
96a	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy oraz zmiany ustawy o organizacjach usług zdrowotnych ustanawiające system zwrotu kosztów dla pielęgniarek	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy oraz zmiany ustawy o organizacjach usług zdrowotnych				KW 2	2024	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy oraz zmiany ustawy o organizacjach usług zdrowotnych, które ustanawiają system zwrotu kosztów dla pielęgniarek w celu zachęcenia ich do pracy na obszarach oddalonych. Ten system zwrotu kosztów obejmuje pielęgniarki ogólnego i zaawansowanej praktyki w podstawowej opiece zdrowotnej i szpitalach.
97	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Cel	Przyjęcie na kształcenie pielęgniarskie		Procentowy wzrost liczby osób przyjętych do kształcenia pielęgniarskiego	0	5	KW 4	2023	Liczba osób dopuszczonych do kształcenia pielęgniarskiego wzrosła o 5 % w porównaniu z 2020 r.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
98	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego zmieniającego porozumienie między Ministerstwem Spraw Społecznych a Uniwersytetem w Tartu w sprawie niedoboru lekarzy w niektórych specjalizacjach	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego i porozumienia między Ministerstwem Spraw Społecznych a Uniwersytetem w Tartu				KW 2	2026	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego zmieniającego porozumienie między Ministerstwem Spraw Społecznych a Uniwersytetem w Tartu, które określa wymogi dotyczące stopniowego zwiększania liczby pracowników służby zdrowia, w których występują niedobory.
99a	6.2.a Budowa TERVIKUM	Kamień milowy	Podpisanie umowy na budowę TERVIKUM	Podpisanie umowy				KW 2	2023	Riigi Kinnisvara AS (przedstawiciel Viljandi Haigla) i wykonawca podpisują umowę na budowę TERVIKUM, w tym instalację systemów technicznych budynku, w szczególności urządzeń technicznych do ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody, oświetlenia i produkcji energii elektrycznej, systemów pomiaru, monitorowania i sterowania oraz prac wewnętrznych.
100a	6.2.a Budowa TERVIKUM	Kamień milowy	Zbudowana TERVIKUM	Zbudowana TERVIKUM				KW 4	2025	Należy zbudować TERVIKUM, składający się ze szpitala ogólnego i ośrodka podstawowej opieki zdrowotnej.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
106	6.3 Wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wejście w życie dekretu rządowego zmieniającego wykaz usług opieki zdrowotnej estońskiego funduszu ubezpieczeń zdrowotnych w sprawie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej	Wejście w życie zmian legislacyjnych do dekretu rządu				KW 3	2020	Wejście w życie zmian legislacyjnych, które poprawią dostęp do specjalistycznej opieki poprzez rozszerzenie stosowania e-konsultacji w podstawowej opiece zdrowotnej, umożliwiając pacjentom korzystanie z doradztwa specjalisty bez konieczności bezpośredniego konsultowania się z nimi.
107	6.3 Wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wejście w życie zmian do dekretu rządu zmieniającego wykaz usług opieki zdrowotnej estońskiego Funduszu Ubezpieczeń Zdrowotnych w odniesieniu do kosztów i usług lekarzy ogólnych	Wejście w życie zmian legislacyjnych do dekretu rządu				KW 1	2021	Wchodzą w życie zmiany legislacyjne przewidujące finansowanie kosztów stałych i usług dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w celu zwiększenia przydziału zasobów na podstawową praktykę medyczną poza obszarami metropolitalnymi, zwłaszcza na obszarach oddalonych, oraz w celu zwiększenia dostępu pacjentów do usług diagnostycznych i badań przesiewowych.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
108	6.3 Wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji ustawy o organizacji usług zdrowotnych	Przepis ustawy wskazujący na wejście w życie ustawy				KW 1	2023	Wejście w życie nowelizacji ustawy o organizacji usług zdrowotnych, która zmieni zarządzanie listą pacjentów, zapewni ciągłość podstawowej opieki zdrowotnej i rozszerzy prawa pielęgniarek do przepisywania leków na pacjentów.
109	6.4 Odnowienie zarządzania e-zdrowiem	Kamień milowy	Zatwierdzenie ram zarządzania e-zdrowiem i planu ich wdrażania	Zatwierdzenie wniosku w sprawie ram zarządzania e-zdrowiem i planu wdrażania przez komitet sterujący „Eesti tervise IKT juhtimise raamistik”				KW 2	2023	Zatwierdzenie wniosku w sprawie ram zarządzania i planu wdrażania, które uaktualnią ramy zarządzania w zakresie e-zdrowia i koordynację rozwoju usług e-zdrowia.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
113	6.6 Zapewnienie środków rynku pracy mających na celu zmniejszenie bezrobocia młodzieży	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy w sprawie wzmocnienia programu „Moja pierwsza praca”	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy				KW 1	2022	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy, w którym określone zostaną cechy charakterystyczne programu i warunki jego realizacji, w tym finansowanie i grupa docelowa. Celem programu jest umożliwienie młodym ludziom nieposiadającym doświadczenia zawodowego lub o niewielkim doświadczeniu zawodowym zdobycia doświadczenia zawodowego oraz podniesienie ich umiejętności uczestnictwa w rynku pracy.
114	6.6 Zapewnienie środków rynku pracy mających na celu ograniczenie bezrobocia młodzieży	Kamień milowy	Gwarancji dla młodzieży Plan działania.	Przyjęcie przez rząd planu działania dotyczącego wzmocnionej gwarancji dla młodzieży				KW 2	2022	Rząd przyjmuje zmieniony plan działania dotyczący gwarancji dla młodzieży w celu wspierania zatrudnienia młodzieży. Ten plan działania – obejmujący środki mające na celu poprawę umiejętności młodych ludzi – określa działania mające na celu zapobieganie bezrobociu młodzieży i przeciwdziałanie temu zjawisku, w tym działania informacyjne i zapobieganie sytuacji młodzieży NEET. —określenie kluczowych podmiotów i ich roli w zapobieganiu bezrobociu młodzieży i radzeniu sobie z nim.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
115	6.6 Zapewnienie środków rynku pracy mających na celu zmniejszenie bezrobocia młodzieży	Cel	Liczba osób młodych objętych środkami związanymi z rynkiem pracy		Liczba uczestników	0	3 178	KW 4	2025	Co najmniej 3178 młodych ludzi w wieku 15–29 lat zostało objętych środkami związanymi z rynkiem pracy, z czego co najmniej 2000 w programie „Moja pierwsza praca”.
116	6.7 Przedłużenie okresu wypłacania świadczeń z tytułu ubezpieczenia od bezrobocia	Kamień milowy	Wejście w życie zmian do Ustawa o służbach i świadczeniach dla bezrobotnych oraz Ustawa o ubezpieczeniu od utraty pracy	Wejście w życie zmian legislacyjnych				KW 2	2023	Wejście w życie zmian do ustawy, które ustanawiają stały mechanizm aktywizacji przedłużenia okresu wypłacania świadczeń z tytułu ubezpieczenia od bezrobocia o 60 dni, w szczególności gdy stopa zarejestrowanego bezrobocia znacznie przekracza nieprzyspieszającą się stopę bezrobocia. Mechanizm przedłużenia i margines, który nie może przekraczać 2 %, uzgadnia się w porozumieniu z partnerami społecznymi.
117	6.8 Opieka długoterminowa	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji ustawy o opiece społecznej	Wejście w życie zmian legislacyjnych				KW 2	2022	Wejście w życie zmian legislacyjnych do ustawy o opiece społecznej, które określają pojęcie opieki długoterminowej i nakładają na władze lokalne obowiązek uwzględnienia zasady, zgodnie z którą dana osoba musi być w stanie jak najdłużej mieszkać w swoim domu, w swoim zwykłym środowisku, z dostępną dostateczną jakością usług.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
118	6.8 Opieka długoterminowa	Kamień milowy	Plan działania na rzecz modelu zintegrowanej opieki	Przyjęcie planu działania				KW 4	2022	Ministerstwo Spraw Społecznych przyjmuje plan działania, który przewiduje ustanowienie zintegrowanego modelu opieki w całej Estonii oraz role i obowiązki podmiotów zaangażowanych w przyszły model finansowania systemu.
120	6.8 Opieka długoterminowa	Kamień milowy	Wejście w życie zmian legislacyjnych dotyczących systemu wsparcia dla dzieci o wysokich potrzebach w zakresie opieki	Wejście w życie zmian legislacyjnych				KW 1	2025	Wejście w życie aktu prawnego, który przewiduje modernizację i integrację usług dla dzieci o wyższych potrzebach w zakresie opieki. W szczególności, — usługi w dziedzinie zdrowia, edukacji, ochrony socjalnej i zatrudnienia są zintegrowane w celu zapewnienia wsparcia rodzinom znajdującym się pod obciążeniem opiekuńczym, oraz — obecny system wsparcia zostanie uproszczony, a ocena potrzeb w zakresie opieki skonsolidowana.
121	Zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Kamień milowy	Przyjęcie przez rząd planu rozwoju opieki społecznej na lata 2023–2030	Przyjęcie planu rozwoju opieki społecznej				KW 1	2024	W planie określa się środki mające na celu zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
122	Zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Kamień milowy	Cyfrowe narzędzie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Opracowanie prototypu narzędzia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć				KW 4	2022	Opracowuje się prototyp narzędzia dotyczącego zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć dla pracodawców w celu dostarczenia im danych i informacji dotyczących zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć i jego możliwych przyczyn w ich organizacjach, a tym samym wspierania podejmowania świadomych decyzji i skutecznych działań w celu wdrożenia zasady równości wynagrodzeń i zmniejszenia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć.
123	Zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Kamień milowy	Cyfrowe narzędzie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Wprowadzenie cyfrowego narzędzia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć				KW 1	2024	Cyfrowe narzędzie dotyczące zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć jest dostępne dla pracodawców w celu dostarczania im danych i informacji dotyczących zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć i jego możliwych przyczyn w ich organizacjach, a tym samym wspierania podejmowania świadomych decyzji i skutecznych działań w celu wdrożenia zasady równości wynagrodzeń i zmniejszenia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć.

G. AUDYT I KONTROLA

G.1. OPIS REFORM I INWESTYCJI, KTÓRE MAJĄ BYĆ FINANSOWANE Z BEZZWROTNEGO WSPARCIA FINANSOWEGO

Celem reformy jest ustanowienie ram prawnych wdrażania i monitorowania planu odbudowy i zwiększania odporności. Określa się w nim role odgrywane przez odpowiednie podmioty publiczne w realizacji planu oraz sposób, w jaki organy te wykonują swoje zadania.

Realizacja reformy zakończy się do dnia 31 grudnia 2021 r.

G.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
124	Wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym w Walonii (I-5.16)	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia rządu w sprawie ram prawnych wdrażania i monitorowania planu odbudowy i zwiększania odporności Estonii.	Wejście w życie rozporządzenia rządu				KW 4	2021	Wejście w życie rozporządzenia ustanawiającego ramy prawne wdrażania i monitorowania planu odbudowy i zwiększania odporności Estonii przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność. W rozporządzeniu określa się co najmniej organy zaangażowane we wdrażanie planu odbudowy i zwiększania odporności Estonii oraz ich zadania, w tym zadania Ministerstwa Finansów, ministerstw sektorowych i państwowego wspólnego centrum usług.

H. KOMPONENT 8: REPOWEREU

Rozdział REPowerEU dotyczy wyzwania, jakim jest zmniejszenie zależności od paliw kopalnych. Celem komponentu jest ułatwienie wdrażania odnawialnych źródeł energii; ułatwienie dekarbonizacji wybranych sektorów gospodarki; zwiększenie przepustowości sieci dystrybucji energii elektrycznej; zwiększenie wykorzystania zrównoważonego biometanu i przyspieszenie integracji odnawialnych źródeł energii.

Rozdział REPowerEU wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów w celu zmniejszenia ogólnej zależności od paliw kopalnych poprzez przyspieszenie wdrażania odnawialnych źródeł energii, w tym poprzez dalsze usprawnienie procedur wydawania pozwoleń i wzmocnienie krajowej sieci elektroenergetycznej (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 4 z 2022 r.).

Oczekuje się, że żaden środek w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01).

Oczekuje się, że wdrożenie środka ułatwiającego wdrażanie odnawialnych źródeł energii, środek mający na celu zwiększenie dostępu produkcji energii ze źródeł odnawialnych do sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej oraz środek zwiększający produkcję i wykorzystanie zrównoważonego biometanu przyczynią się do zmniejszenia zależności od paliw kopalnych. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii ma wymiar transgraniczny lub wielokrajowy, zwłaszcza w regionie Morza Bałtyckiego i Finlandii, ponieważ przyczynia się do zabezpieczenia dostaw energii w całej Unii. Mniejsza zależność od importowanych paliw kopalnych stworzy również europejską wartość dodaną, ponieważ uwolni dostawy dla innych państw członkowskich w obecnej sytuacji ograniczeń w dostawach gazu ziemnego i dopóki inne państwa członkowskie nie zdołają zmniejszyć swojej zależności od paliw kopalnych.

H.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

8.1 Reforma: Ułatwianie rozwoju odnawialnych źródeł energii

Celem reformy jest ułatwienie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności energii wiatrowej.

Reforma obejmuje zmiany legislacyjne mające na celu usprawnienie procesów planowania, wydawania pozwoleń i oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do projektów dotyczących energii wiatrowej; ustanowienie priorytetowych obszarów rozwoju energetyki wiatrowej; wsparcie dla władz lokalnych w celu uproszczenia procedur administracyjnych, w tym wydawania pozwoleń, w odniesieniu do rozwoju energetyki wiatrowej.

8.2. Inwestycje: Program na rzecz zwiększenia dostępu produkcji energii ze źródeł odnawialnych do sieci dystrybucji energii elektrycznej

Celem inwestycji jest ułatwienie wykorzystania/rozwój energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Inwestycja polega na pracach w sieci elektroenergetycznej mających na celu zwiększenie jej przepustowości.

8.3. Inwestycje: Zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i biometanu

Celem tego środka jest zwiększenie wykorzystania zrównoważonego biogazu i zrównoważonego biometanu oraz przyspieszenie integracji odnawialnych źródeł energii.

Inwestycja obejmuje plan działania na rzecz zwiększenia produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i zrównoważonego biometanu oraz wsparcia na rzecz upowszechnienia zrównoważonego biometanu.

H.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
125	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków w celu wsparcia władz lokalnych	Publikacja zaproszenia do składania wniosków				KW 3	2023	Publikuje się zaproszenie do składania wniosków, aby wesprzeć władze lokalne w zatrudnianiu ekspertów lub zamawianiu usług mających na celu poprawę procedur administracyjnych, w tym wydawania pozwoleń, na potrzeby rozwoju energii wiatrowej.
126	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie zmian do odpowiednich ustaw usprawniających procesy wydawania pozwoleń, planowania i oceny oddziaływania na środowisko	Wejście w życie zmian				KW 2	2024	Wechodzą w życie zmiany legislacyjne mające na celu usprawnienie procesów wydawania pozwoleń, planowania i oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do projektów dotyczących energii wiatrowej. Obejmują one zmianę następujących ustaw w niezbędnym zakresie: kodeks budowlany, ustawa – Prawo wodne, ustawa o planowaniu przestrzennym, ustawa o ocenie oddziaływania na środowisko i systemie zarządzania środowiskowego, ustawa o opłatach środowiskowych oraz ustawa o lasach.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
127	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Decyzja rządu ustanawiająca priorytetowe obszary rozwoju energii wiatrowej	Przyjęta decyzja rządu				KW 3	2024	Rząd przyjmuje decyzję ustanawiającą obszary priorytetowe dla rozwoju energetyki wiatrowej. Rząd przyjmuje decyzję na podstawie sprawozdania technicznego.
128	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Cel	Wsparcie dla władz lokalnych		Liczba wspieranych władz lokalnych	0	20	KW 1	2025	W następstwie zaproszenia do składania wniosków określonego w kamieniu Kamień milowy 125 lub dzięki wykorzystaniu usług zamawianych centralnie 20 władz lokalnych otrzymało wsparcie na uproszczenie procedur administracyjnych, w tym wydawania pozwoleń, na rozwój energetyki wiatrowej.
129	8.2 Program na rzecz zwiększenia dostępu produkcji energii ze źródeł odnawialnych do sieci dystrybucji energii elektrycznej	Kamień milowy	Podpisanie umowy o dofinansowanie prac w zakresie sieci dystrybucji energii elektrycznej	Podpisana umowa				KW 1	2024	Podpisanie umowy o dofinansowanie prac w zakresie sieci dystrybucji energii elektrycznej między Ministerstwem Gospodarki i Komunikacji a Elering AS w celu zwiększenia mocy sieci dystrybucji energii elektrycznej o 160 MW.
130	8.2 Program na rzecz zwiększenia dostępu produkcji energii ze źródeł odnawialnych do sieci dystrybucji energii elektrycznej	Cel	Dostępna dodatkowa moc 160 MW		MW dostępnej dodatkowej mocy	0	160	KW 1	2026	Prace sieci dystrybucji energii elektrycznej skutkują zwiększeniem mocy sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej o 160 MW.

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
131	Zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i biometanu	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków o dotacje na wsparcie absorpcji biometanu	Opublikowane zaproszenie do składania wniosków				KW 2	2024	Publikacja zaproszenia do składania wniosków o dotacje na wsparcie upowszechniania zrównoważonego biometanu zgodnie z dyrektywą w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED II). Zaproszenie do składania wniosków zawiera, wśród kryteriów wyboru, wymóg określony w opisie inwestycji.
133	Zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i biometanu	Kamień milowy	Plan działania dotyczący produkcji i wykorzystania biogazu i biometanu	Zatwierdzony plan				KW 2	2025	Minister Klimatu oraz minister spraw regionalnych i rolnictwa zatwierdzają plan działania na rzecz produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i zrównoważonego biometanu.
134	Zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i biometanu	Cel	Instalacja nowych zdolności produkcyjnych w zakresie biometanu		Zwiększenie zainstalowanej zdolności produkcyjnej zrównoważonego biometanu w metrach sześciennych	0	4 000 000	KW 2	2026	Moc zainstalowana do produkcji zrównoważonego biometanu zwiększa się o co najmniej 4000000 metrów sześciennych w ramach systemu wsparcia, jak wykazano w końcowych sprawozdaniach z realizacji projektu.

2. Szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności

Szacunkowy łączny koszt zmienionego RRP Estonii, zawierającego rozdział dotyczący REPowerEU, wynosi 953 380 000 EUR.

Szacunkowy łączny koszt rozdziału REPowerEU wynosi 90 040 000 EUR. W szczególności szacunkowe łączne koszty działań, o których mowa w art. 21c ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) 2023/435, wynoszą 0 EUR, podczas gdy koszty pozostałych działań w rozdziale REPowerEU wynoszą 90 040 000 EUR.

SEKCJA 2: WSPARCIE FINANSOWE,

1. Rekompensata finansowa

Transze, o których mowa w art. 2 ust. 2, mają następującą strukturę:

Pierwsza transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
23	2.1. Transformacja ekologiczna przedsiębiorstw	Kamień milowy	Utworzenie grupy zadaniowej ds. transformacji ekologicznej w celu wdrożenia i monitorowania transformacji ekologicznej
28	2.3. Programy rozwoju technologii ekologicznych	Kamień milowy	Ustanowienie grupy roboczej do planowania i tworzenia programu rozwoju
37	2.6. Zielony Fundusz	Kamień milowy	Podpisanie umowy między Ministerstwem Gospodarki i Komunikacji a SmartCap
38	2.6. Zielony Fundusz	Kamień milowy	Przyjęcie dokumentu dotyczącego polityki inwestycyjnej przez SmartCap
44	3.1. Utworzenie i rozwój centrum doskonałości w zakresie zarządzania danymi i otwartych danych	Kamień milowy	Powołanie zespołu ds. zarządzania danymi w Urzędzie Statystycznym, Ministerstwie Gospodarki i Komunikacji oraz Urzędzie Państwowego Systemu Informacyjnego
70	4.4. Pobudzanie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Decyzja rządu w sprawie inwestycji niezbędnych do złagodzenia ograniczeń wysokościowych w odniesieniu do farm wiatrowych związanych z obronnością

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
71	4.4. Pobudzenie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Przyjęcie decyzji rządu w sprawie rozpoczęcia procesu przygotowywania krajowego planu rozwoju sektora energetycznego, wyznaczenie osób odpowiedzialnych i terminy
74	4.5. Program zwiększenia przepustowości sieci przesyłowej energii elektrycznej	Kamień milowy	Podpisanie umowy o współfinansowanie inwestycji sieciowych z operatorem systemu przesyłowego
81	5.1. Wdrożenie bezpiecznej, ekologicznej, konkurencyjnej, opartej na potrzebach i zrównoważonej infrastruktury transportowej i energetycznej	Kamień milowy	Przyjęcie przez rząd planu rozwoju transportu i mobilności na lata 2021–2035
89	5.4. Budowa linii tramwajowej w Tallinie	Kamień milowy	Zakończenie projektu budowy tramwajów
106	6.3. Wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wejście w życie dekretu rządowego zmieniającego wykaz usług opieki zdrowotnej estońskiego funduszu ubezpieczeń zdrowotnych w sprawie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej
107	6.3. Wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wejście w życie zmian do dekretu rządu zmieniającego wykaz usług opieki zdrowotnej estońskiego Funduszu Ubezpieczeń Zdrowotnych w odniesieniu do kosztów i usług lekarzy ogólnych
113	6.6. Zapewnienie środków rynku pracy w celu zmniejszenia bezrobocia młodzieży	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy w sprawie wzmocnienia programu „Moja pierwsza praca”
124	Audyt i Kontrola	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia rządu w sprawie ram prawnych wdrażania i monitorowania planu odbudowy i zwiększania odporności Estonii.
		Kwota transzy	142 977 720 EUR

Druga transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
1	1.1. Transformacja cyfrowa w przedsiębiorstwach	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków wraz z kryteriami i warunkami udzielenia zamówienia
11	1.4. Reforma umiejętności na rzecz transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Kamień milowy	Wejście w życie prawa wtórnego określającego warunki wsparcia rozwoju umiejętności cyfrowych
16	1.5 Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Przygotowanie opracowywania strategii
19	1.5 Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Analiza przygotowawcza w celu określenia zawartości i lokalizacji centrów biznesowych
21	1.5 Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Utworzenie grup oddziaływania i wybór miejsc docelowych dla globalnych misji cyfrowych
25	2.2. Umiejętności ekologiczne wspierające transformację ekologiczną przedsiębiorstw	Kamień milowy	Wejście w życie prawa wtórnego określającego warunki wsparcia rozwoju umiejętności ekologicznych
32	2.4. Modernizacja modeli biznesowych w przedsiębiorstwach produkcyjnych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego określającego warunki kwalifikowalności dotacji
34	2.5. Ekologiczne technologie zasobooszczędne	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków o dotacje
51	3.4. Program #Bürokratt (krajowy wirtualny asystent)	Cel	Dostęp do cyfrowych usług publicznych za pośrednictwem wirtualnej platformy asystentów
54	3.5. Rekonfiguracja podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Kamień milowy	Rozwój centralnie świadczonych/współdzielonych podstawowych usług informatycznych
65	4.2. Wsparcie na renowację budynków wielomieszkańczych	Kamień milowy	Publikacja zaproszeń do składania wniosków o dotacje na renowację budynków mieszkalnych

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
68	4.3. Wsparcie na renowację małych budynków mieszkalnych	Kamień milowy	Opublikowane zaproszenia do składania wniosków o dotację na renowację
90	5.4. Budowa linii tramwajowej w Tallinie	Kamień milowy	Udzielenie zamówienia na roboty budowlane
114	6.6. Zapewnienie środków rynku pracy w celu zmniejszenia bezrobocia młodzieży	Kamień milowy	Plan działania dotyczący gwarancji dla młodzieży
117	6.8. Opieka długoterminowa	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji ustawy o opiece społecznej
		Kwota transzy	142 977 720 EUR

Trzecia transza (bezzwrotne wsparcie):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
7	1.3. Rozwój usług w zakresie cyfrowych listów przewozowych	Cel	rozwój platform eFTI (elektroniczna informacja o transporcie towarowym)
24	2.1. Transformacja ekologiczna przedsiębiorstw	Kamień milowy	Przyjęcie planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym przez grupę zadaniową ds. transformacji ekologicznej
41	2.7. Tworzenie możliwości wykorzystania technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego określającego warunki przyznawania wsparcia
47	3.2. Rozwój usług związanych z wydarzeniami dla osób fizycznych	Cel	Uruchomienie usług z zakresu osobistych wydarzeń życiowych lub usług proaktywnych
49	3.3. Rozwój usług w zakresie imprez i portalu cyfrowego dla przedsiębiorców	Cel	Wdrożenie rozwiązań informatycznych przyczyniających się do wdrożenia usług związanych z wydarzeniami biznesowymi i bramy sieciowej
63	4.1. Promowanie efektywności energetycznej	Kamień milowy	Zawarcie umowy o współpracy określającej warunki współpracy między SA Kredex/Przedsiębiorstwa Estonia a okręgowymi ośrodkami rozwoju

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
76	4.6. Program na rzecz zwiększenia produkcji energii na obszarach przemysłowych	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów zwiększających produkcję energii w zakładach przemysłowych
78	4.7. Pilotażowy program magazynowania energii	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków dotyczących pilotażowego programu magazynowania energii
82	5.1. bezpieczna, ekologiczna, konkurencyjna, zgodna z potrzebami i zrównoważona infrastruktura transportowa i energetyczna	Kamień milowy	Przyjęcie planu wdrażania na rzecz rozwoju ekologicznego zrównoważonego transportu publicznego w ramach planu rozwoju transportu i mobilności na lata 2021–2035
92	5.5. Inwestycje gmin w rowery i chodniki	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków o dotacje
95	6.1. Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Zatwierdzenie strategicznych ram na rzecz rozwiązania problemu niedoboru pracowników służby zdrowia
96	6.1. Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy zmieniającego system zwrotu kosztów dla lekarzy i farmaceutów
99a	6.2.a Budowa TERVIKUM	Kamień milowy	Podpisanie umowy na budowę TERVIKUM
108	6.3. Wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji ustawy o organizacji usług zdrowotnych
109	6.4. Odnowienie zarządzania e-zdrowiem	Kamień milowy	Zatwierdzenie ram zarządzania e-zdrowiem i planu ich wdrażania
116	6.7. Przedłużenie okresu wypłacania świadczeń z tytułu ubezpieczenia od bezrobocia	Kamień milowy	Wejście w życie zmian do ustawy o usługach i świadczeniach dla bezrobotnych oraz do ustawy o ubezpieczeniu dla bezrobotnych
118	6.8. Opieka długoterminowa	Kamień milowy	Plan działania na rzecz modelu zintegrowanej opieki
122	6.9. Zmniejszenie różnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Kamień milowy	Cyfrowe narzędzie różnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć
		Kwota transzy	142 977 720 EUR

Czwarta rata (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
2	1.1. Transformacja cyfrowa w przedsiębiorstwach	Cel	Przyznawanie dotacji
12	1.4. Reforma umiejętności na rzecz transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Cel	Uczestnictwo w szkoleniach
17	1.5 Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Kamień milowy	Zamówienia na badania
29	2.3. Programy rozwoju technologii ekologicznych	Kamień milowy	Ustanowienie programu rozwoju technologii ekologicznych
35	2.5. Ekologiczne technologie zasobooszczędne	Cel	Liczba projektów, którym przyznano dotacje w następstwie zaproszenia do składania wniosków
43a	2.8 Wsparcie inwestycji w bezpieczeństwo dostaw	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków o dotacje
55	3.5. Rekonfiguracja podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Cel	Wdrożenie krajowej prywatnej infrastruktury chmury obliczeniowej przez organy publiczne
56	3.5. Rekonfiguracja podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Kamień milowy	Rozszerzenie infrastruktury chmury obliczeniowej na ambasadę danych
84a	5.2.a Wielozadaniowy statek	Kamień milowy	Podpisana umowa o budowę statku
86a	5.3.a Budowa wiaduktów i terminalu Rail Baltic	Kamień milowy	Zamówienia na roboty budowlane wiaduktów Rail Baltic
96a	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Pracy oraz zmiany ustawy o organizacjach usług zdrowotnych ustanawiające system zwrotu kosztów dla pielęgniarek
97	6.1. Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Cel	Przyjęcie na kształcenie pielęgniarskie

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
121	6.9. Zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Kamień milowy	Przyjęcie przez rząd planu rozwoju opieki społecznej na lata 2023–2030
123	6.9. Zmniejszenie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	Kamień milowy	Cyfrowe narzędzie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć
125	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Publikacja zaproszenia do składania wniosków w celu wsparcia władz lokalnych
126	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie zmian do odpowiednich ustaw usprawniających procesy wydawania pozwoleń, planowania i oceny oddziaływania na środowisko
129	8.2 Program na rzecz zwiększenia dostępu produkcji energii ze źródeł odnawialnych do sieci dystrybucji energii elektrycznej	Kamień milowy	Podpisanie umowy o dofinansowanie sieci dystrybucji energii elektrycznej
131	Zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i biometanu	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków o dotacje na wsparcie absorpcji biometanu
		Kwota transzy	142 977 720 EUR

Piąta rata (bezzwrotne wsparcie):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
4	1.2. Rozwój elektronicznej procedury wydawania pozwolenia na budowę	Kamień milowy	Przyjęcie międzynarodowych norm i najlepszych praktyk w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych w budownictwie
6	1.2 Rozwój e-budowy	Cel	Projekty dotyczące cyfrowych narzędzi budowlanych
14	1.4. Reforma umiejętności na rzecz transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Cel	Liczba zarejestrowanych programów szkoleń i standardów kwalifikacji dla specjalistów w dziedzinie ICT
39a	2.6 Zielony Fundusz	Kamień milowy	Zakończenie inwestycji przez Ministerstwo Gospodarki i Komunikacji

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
43	2.7 Tworzenie możliwości wykorzystania technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii	Cel	Podpisane umowy o udzielenie dotacji na projekty w zakresie technologii ekologicznego wodoru opartych na odnawialnych źródłach energii
46	3.1 Tworzenie i rozwój centrum doskonałości w zakresie zarządzania danymi i otwartych danych	Cel	Publikacja zbiorów danych
50	3.3 Rozwój usług związanych z imprezami i portal cyfrowy dla przedsiębiorców	Cel	Rozwój technologii informatycznych w internecie
58	3.5. Rekonfiguracja podstawowych usług cyfrowych i bezpieczne przejście na infrastrukturę chmury obliczeniowej	Cel	Centralne testy bezpieczeństwa systemów informacyjnych organów publicznych
59	3.6. Analiza strategiczna prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie zmiany ustawy o praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz innych zmian legislacyjnych, administracyjnych i umownych niezbędnych Centrum Analiz Strategicznych
72	4.4. Pobudzenie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych
80a	4.8 Wspieranie rozwoju morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wykonawcy wybranych systemów radarowych i pasywnych radarowych i pasywnych czujników radarowych oraz podpisanych umów
80c	4.8 Wspieranie rozwoju morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Zniesienie ograniczenia wysokości w odniesieniu do morskich turbin wiatrowych w Zatoce Ryskiej i na wyspach estońskich Hiiumaa, Saaremaa, Vormsi
91	5.4 Budowa linii tramwajowej w Tallinie	Kamień milowy	Nowa linia tramwajowa
93	5.5. Inwestycje gmin w rowery i chodniki	Cel	Roboty budowlane na rowerach i chodnikach

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
94	6.1. Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia rządu w sprawie planu rozwoju sieci szpitalnej
100a	6.2.a Budowa TERVIKUM	Kamień milowy	Zbudowana TERVIKUM
115	6.6 Zapewnienie środków rynku pracy mających na celu zmniejszenie bezrobocia młodzieży	Cel	Liczba osób młodych objętych środkami związanymi z rynkiem pracy
120	6.8. Opieka długoterminowa	Kamień milowy	Wejście w życie zmian legislacyjnych dotyczących systemu wsparcia dla dzieci o wysokich potrzebach w zakresie opieki
127	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Decyzja rządu ustanawiająca priorytetowe obszary rozwoju energii wiatrowej
128	8.1 Ułatwianie rozwijania odnawialnych źródeł energii	Cel	Wsparcie dla władz lokalnych
133	Zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i biometanu	Kamień milowy	Plan działania dotyczący produkcji i wykorzystania biogazu i biometanu
		Kwota transzy	190 636 960 EUR

Szósta rata (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
3	1.1. Transformacja cyfrowa w przedsiębiorstwach	Cel	Przyznawanie dotacji
9	1.3. Rozwój usług w zakresie cyfrowych listów przewozowych	Cel	Potwierdzenia od organów przyjmujących sprawozdania końcowe
13	1.4 Reforma umiejętności na potrzeby transformacji cyfrowej przedsiębiorstw	Cel	Udział w działaniach szkoleniowych
18	1.5 Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Cel	Opublikowane strategie i przeprowadzone misje
20	1.5 Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	Cel	Liczba otwartych centrów biznesowych
27	2.2 Umiejętności ekologiczne wspierające transformację ekologiczną przedsiębiorstw	Cel	Wydane świadectwa odbycia szkolenia
31	2.3 Program rozwoju zielonych technologii	Cel	Liczba klastrów i przedsiębiorstw typu start-up wspieranych w ramach programu rozwoju technologii ekologicznych
33	2.4. Modernizacja modeli biznesowych w przedsiębiorstwach produkcyjnych	Cel	Liczba wspieranych projektów
36	2.5 Technologie ekologiczne zasobooszczędne	Cel	Potwierdzenia od organów przyjmujących sprawozdania końcowe
40a	2.6 Zielony Fundusz	Cel	Prawne umowy w sprawie finansowania podpisane z funduszami kapitałowymi/funduszami kapitału podwyższonego ryzyka
43c	2.8 Wsparcie inwestycji w bezpieczeństwo dostaw	Cel	Potwierdzenia od organów przyjmujących sprawozdania końcowe

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
48	3.2 Rozwój usług związanych z wydarzeniami dla osób fizycznych	Cel	Usługi online związane z wydarzeniami życiowymi
52	3.4. Program #Bürokratt (krajowy wirtualny asystent)	Cel	Wirtualny asystent Bürokratt na stronach internetowych organów publicznych
60	3.7 System informacyjny do strategicznej analizy prania pieniędzy i finansowania terroryzmu	Kamień milowy	System ICT na potrzeby analizy strategicznej
62	3.8. Budowa sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości	Cel	Liczba potwierdzonych projektów sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości
66	4.2 Wsparcie na renowację budynków wielomieszkaniowych	Cel	Budynki wielomieszkaniowe o lepszej charakterystyce energetycznej
69a	4.3 Wsparcie na renowację małych budynków mieszkalnych	Cel	Małe budynki mieszkalne o lepszej charakterystyce energetycznej
73	4.4. Pobudzenie transformacji ekologicznej w gospodarce energetycznej	Kamień milowy	Przyjęcie przez rząd krajowego planu rozwoju sektora energetycznego
75	4.5 Program zwiększenia przepustowości sieci przesyłowej energii elektrycznej	Cel	Dodatkowa przepustowość sieci
77	4.6 Program na rzecz zwiększenia produkcji energii na obszarach przemysłowych	Cel	Dodatkowa zdolność przyłączeniowa do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych
80	4.7 Pilotażowy program magazynowania energii	Cel	Dodatkowa zdolność magazynowania ciepła i energii elektrycznej wynikająca ze wsparcia inwestycyjnego
85a	5.2.a Wielozadaniowy statek	Kamień milowy	Budowa wielozadaniowego statku
87a	5.3.a Budowa wiaduktów i terminalu Rail Baltic	Cel	Ukończone wiadukty i pakiety prac budowlanych dla terminalu Ülemiste

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/wartość docelowa	Nazwa
88b	5.3.b Modernizacja linii kolejowej między Rapla a Lelle	Kamień milowy	Modernizacja linii kolejowej
98	6.1 Kompleksowa zmiana w organizacji opieki zdrowotnej w Estonii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia ministerialnego zmieniającego porozumienie między Ministerstwem Spraw Społecznych a Uniwersytetem w Tartu w sprawie niedoboru lekarzy w niektórych specjalizacjach
130	8.2 Program na rzecz zwiększenia dostępu produkcji energii ze źródeł odnawialnych do sieci dystrybucji energii elektrycznej	Cel	Dostępna dodatkowa moc 160 MW
134	Zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biogazu i biometanu	Cel	Instalacja nowych zdolności produkcyjnych w zakresie biometanu
		Kwota transzy	190 636 960 EUR

SEKCJA 3: DODATKOWE USTALENIA

1. Ustalenia dotyczące monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności

Monitorowanie i wdrażanie estońskiego planu odbudowy i zwiększania odporności odbywa się zgodnie z następującymi ustaleniami:

Ministerstwo Finansów jako ministerstwo wiodące oraz państwowe centrum wspólnych usług zapewniają ogólną koordynację, monitorowanie i realizację planu odbudowy i zwiększania odporności. Państwowe wspólne centrum usług pełni funkcje instytucji zarządzającej. Departament Budżetu Państwa w Ministerstwie Finansów we współpracy z Państwowym Centrum Usług Wspólnych wykonuje zadania związane z monitorowaniem i oceną.

Ministerstwa i agencje sektorowe wykonują powierzone im obowiązki związane z realizacją planu. Ich służby wspierają również monitorowanie postępów w realizacji projektów podlegających ich kompetencjom oraz utrzymują ścisłą współpracę z Państwowym Centrum Usług Wspólnych i Ministerstwem Finansów. W tym celu do rejestrowania wszystkich danych związanych z realizacją i monitorowaniem planu wykorzystuje się istniejący system operacyjny funduszy strukturalnych (SFOS).

Departament Kontroli Finansowej Ministerstwa Finansów, instytucja audytowa, przeprowadza regularne audyty wprowadzonych systemów zarządzania i kontroli. Przygotowuje również

podsumowanie audytów przeprowadzonych w odniesieniu do wniosków o płatność. Instytucja audytowa jest również gospodarzem Służby Koordynacyjnej ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych.

Wszystkie źródła krajowe i zewnętrzne są ujmowane w budżecie łącznie w ramach programów sektorowych umożliwiających przejrzyste monitorowanie finansowania sektorowego i umożliwiających identyfikację ryzyka i zapobieganie podwójnemu finansowaniu.

2. Ustalenia dotyczące zapewnienia Komisji pełnego dostępu do danych bazowych

Państwowe wspólne centrum usług jako instytucja zarządzająca ponosi odpowiedzialność za składanie wniosków o płatność do Komisji Europejskiej oraz za sporządzenie deklaracji zarządczej, w której poświadcza, że środki finansowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, że informacje są kompletne, dokładne i wiarygodne oraz że system kontroli zapewnia niezbędną pewność. Ponadto monitorowanie i ocenę zapewnia również Ministerstwo Finansów we współpracy z Państwowym Centrum Usług Wspólnych.

Dane związane z realizacją i monitorowaniem planu są przechowywane w istniejącym zintegrowanym systemie informacyjnym – systemie operacyjnym funduszy strukturalnych (SFOS). SFOS jest dostosowany do wymogów określonych w rozporządzeniu (UE) 2021/241 w odniesieniu do gromadzenia danych, sprawozdań z postępów i wniosków o płatność, w tym w celu gromadzenia wskaźników i innych informacji niezbędnych do wykazania i zgłoszenia osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych. SFOS są wykorzystywane przez wszystkie podmioty zaangażowane w realizację planu. Informacje zawarte w SFOS są stale aktualizowane na temat postępów i wyników planu, w tym stwierdzonych niedociągnięć, oraz wszelkich podejmowanych działań naprawczych.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, po osiągnięciu odpowiednich uzgodnionych kamieni milowych i wartości docelowych określonych w sekcji 2.1 niniejszego załącznika, Estonia przedkłada Komisji należyte uzasadnione wnioski o płatność wkładu finansowego. Estonia zapewnia, aby Komisja, na wniosek, miała pełny dostęp do odpowiednich danych bazowych, które potwierdzają należyte uzasadnienie wniosku o płatność, zarówno do celów oceny wniosku o płatność zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, jak i do celów audytu i kontroli.